... او ګولۍ وچلیدې

ننګیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولی وچلیدی

PROPERTY OF ACKU
5657

ننگیال

... اوگولی وچلیدی

لیکوال	شهرت ننگیال
خپرونکی	فرهنگ جهاد
شمیر	۱۰۰۰
نیټه	۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم	پیر نور علی شاه

ACKU

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

... او گولی وچلیدې

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

په هیواد دکمونستي مزدور رژیم پرضد پاڅونونه په بیلابیلو سیمو کي بیلابیلي بڼي لري که څه هم په هره سیمه کي دقیام بنستیزمحرك او چورلیځ عقیده او د ملحد او گوډاگي رژیم پرخلاف دجهاد دفرضیت اصل تشکیلوي خو ددغو پاڅوبونوعیت ، پیلامه ، دوام او مشخصات له ځینو داسي ځانگړتیاووڅخه برخمن دي چي په بیلا بیلو گټه - گوربو کي ویشلي ښکاري .

دملحد او مزدور رژیم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه دیو لړ داسي ځانگړنو لرونکي دي چي دهیواد په نورو سیموکي یي ساري نه لیدل کیږي.

موږ دلته دیو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس دیوه بریالي تاکتیك له مخي ددښمن په خپلو وسلو دیوه ملي قیام او یوه داسي قیام له لاري چي دسیاسي گوندونو او تنظیمونو له هر ډول اغیز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډیر نژدي دیوه ستر او ولسي خوځښت بهیر توپاني کړ .

که څوك په بیطرفانه توگه دغه قیام او دهغي تاریخي پس منظرته یو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له یوي مخي ورسره تائید کړي چي:«ولسونه له سیاستمدارانو ډیر هوښیار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځیرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قیام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توگه ځینو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قیام له پیله دچریکي جگړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي یي دیوه ولسي خوځښت او ملي قیام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي دیوي

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خوله بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دی وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل اوابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او هېواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بڼه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يواځي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خورلي پاتي شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوګولی وچلیدي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوي خوا غملرلی تاريخ دی او ويرلرلی خوله بلي خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريځوپه وړاندي د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخه کي د تش لاسو خو دحق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه اوبيا په دی وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولی دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کي ددې پاڅېدنو پيل اوابتدا حالبه ده ، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کي پرمختللي او په دی وسيله زموږ محلی پاڅونونه ملی او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

دقلم مجله به هغه کوي چې دافغانستان دجهاد ، قيام او انقلاب
بېلابېل ارخونه ، بېلا بېلې سيمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې وڅېړي
او د دريو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هيواد په يوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پيل بيو رښتينې او
واقعي تصوير وړاندې کوي او په همدې سيمه کې به قيام د قوام او
پراختيا په لوړ څېړي چې پر له پسې به څېړېږي ليکوال په خپل پياوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاريخ خوږ کړي او بې خوندي کړي چې
کله-کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې گنې ده به دا قعيتونه
انسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د ليکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوا يې د واقعيتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

مونږ يې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ليکوال يې بشپړ ولو او قدم په قدم په وړېښمينه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مينه

" اداره "

د گرمی پيل و څو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تيزې
لگېدې لکه تيرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو کوډونو پوښلی و د درې په منځ کې سيند
هرام روان و ، د گڼ چنارونه د شمال له څپو سره داسې ښېښنو په تال
بيوه او بله خوا زنگېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زياتې
سوځنده او ورمې شوې وې ، چوغکـــــــــــو به داسې شور جوړ
کړی و لکه چې د سيمې د لسمونو خوانانو او مشرانو په نيونه
تړی تم کيدو او شکنجو د ماتم ساندې غږولې .

بزگران په مات زړه په پټيو او کروندو کې په کار لگيا وو ،
د خپلې خونې د بېگار له لاسه مجبور وو چې د دوو دريو ورځو
کار په يوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
يو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

دقلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان دجهاد ، قیام او انقلاب
بېلا بېل اړخونه ، بېلا بېلې سیمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ګوټې
او د دغو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې گڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو ریښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوي او په همدې سیمه کې به قیام دقوام او
پراختیا په لوړ څېړي چې پرله پسې به څېړېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خوږ کړی او بوختوونکی کړی چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروړاره کړي چې گني ده به د واقعیتونه
افسانوی کړي وي خو داسې نه ده هرڅه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوایې یې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او کوان لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړینېمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

د گرمۍ پیل و، خو د لمر شغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لگیدې لکه تیرې ستنې ، له دېرۍ تودوخې له څمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپیرو او خړو ګردونو پوښلی و د درې په منځ کې سیند
مرام روان و ، د ګڼ دنګ چنارونه د شمال له څوښښو دا ندینبنو په تال
یوه او بله خوا زنګیدل ، د پاخته سوې کوکې له بل هروخت نه زیاتې
سوځنده او ویرمنې شوې وې ، چوغکـــــــــــــوبه داسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس ــکونو حوانانو او مشرانو په نیونه
تړی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات نړه په پټیو اوکروندو کې په کار لګیا وو ،
دخپلې خونبې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

ايستل دګردې (هغوی) ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چيغو بدرګۍ .

د کال له پيله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وه نه لګيدې
للمې خوې له سره کرلې نه وو ، د بشتې او د غونډيو لمنې چې پخوا به للمه
غنمو پوښلې وې سپيرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ساتيرې او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر يوه سر به ولې په مخ کې د ځمکې لوټو ته داسې ټيټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شميري او يا د لارې کاڼي او خټې ؟ کوم ونو ته
به چې ورسيدل په ترهيدلې بڼه او نامرئي ويرې سره به يې د غه خبرې
را غبرګې کړې . زموږ د حساب معلم يې هم وينو ، پلانی خو يې
پرون بيولی وُ ، د برکي ملا يې هم بيولی ، د پلانی کور يې بيګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او انديښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کليو د جوماتونو د طالبانو کډې له يوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملايانو تش وو او له يو نيم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کيده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ و ، پخوانۍ بيروبار ، د دکانو او
سماوارونو جم او جوش هيڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره يو ځای

نه شوی را ټوليدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
څه ګڼه ګوڼه ليده کيده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سيمې ته د مسافرو او مامورينو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بيا د سرويس تر درې ساعته
سفره پورې يوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشيو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
يو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سيمه کې لکه د توپان ترمخ يو مهيب سکوت او چوپتيا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څوارلسمې سپوږ[illegible] ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بيولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقيانو د بې جلبه
لندغريو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي ليوان بوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پيرې دريدې .

د خلقيانو له خوا د اوندوري غږيدې چې له پاکستان او ايران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پيره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفين
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهيدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوك غورځوي خو بيا هم

هغوی ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .
د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وده نه لګید
للمي حوبې له سره کرلې نه وې ، د دښتې او د غونډیو للمې چې پخوا به لله
غنمو پوښلې وې سپېرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لاره غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ منډې ، ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې
وې ، د هر یوه سر به ددولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ ؤ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې ؛ کوښونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او نامرئي ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . نموږ د حساب معلم یې هم وهلو ، پلانی خو یې
بیرون بیولی ؤ ، د برکي ملایې هم نیولی ، د پلاني کور یې بیسګا
تلاشي کړې هغه .. پلاني هم ورک دی . . . . .

دغه ورخبرې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانی بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جمه او جوش هیڅ نه و پاته ، څو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
څه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموړینو کار-
ګرانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر درې ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه
لندغرېو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا
ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا د ا نوډو ورځې غږ یدې چې له پاکستان او ایران
نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ موظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داره او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

هغوی مجبور وو .

* * *

د شوروی راهسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی ؤ ، له کابل نه به دلا دلا جيپان راتلل او بيرته به تلل . دا ...
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه انديښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسيدلې وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارومارانو د -
تاراکونو ويره او له چاسره د يوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه . له چاسره
د دغه پاڅون د ب‌پلامې او جريان په هکله انديښنې او له ځينو سره د دغه لارې
دستونزو او ربړو ناکرارۍ . دغه ——— اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سيمه او کوړونو حمله وکړي ، ځکه او کوړونه يې
لاندې کړي او د غه سکړدې ځمکې او شته ترې واخلي . دغه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم خبرګيده او
په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

حو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او پيړی پيړی يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د وروری او ينه ګاونډيتوب مثالي ژوند تيرکړی دی .

د سيمې سپين ږيري او مشران هم په ځای او بل ځای غونډ
غونډکيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې يوه او بله دره کې سر
را توليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له څو شپو ورځو راهسې د غه ورلسيدني
کتنې روانې وې . د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل
له دردمنو او سپين ږيرو څيرو يې د يو د ول د ښيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوبې له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه
يې ژغورنده لوری موندلی وي او همدا ومن يې د مستبد او کفري نظام راپرځولی وي .

خو بيا هم څه ښې نا آرامي او انديښنه به کله نا کله د هغوی
له حرکاتو کړنو او خبرو څرګنديده . د همدغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ ترل شوی تر پالونه
ولسوالۍ ته راورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، داځل هر څه په
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو د املي وه چې له دوی
نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زيانه کړی وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته يې ستاسو
د سپين ږيرو او حکومت پر د غه موافقه ډير خلک خوشبين وو ، مختلفو
انديښنو او چرتونو په سرا خيستي وو ، ډير د کرکې په سترګه ورته کتل
او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو .

* * *

د څو ورځو راهیسې اولسوالۍ ته د نویو حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ ، له کابل نه به ډله ډله جیپیان راتلل او بیرته به تلل . دا او اضطراب ، امیدونه ، او دردونه ، اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلې وې . له چاپېره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د - تالاکونو ویره او له چاپېره د یوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه ، له چاپېره د دغه پاڅون د پیلامي او جریان په هکله اندیښنې او له څېنو سره د دغه لاریې دستو نزو او ډېرو ناکرارۍ . د دغه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده ، د خلقیانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان عوارۍ د وردګو په سیمه او کورونو حملې وکړې ، ځمکه او کورونه یې لاندې کړي او د دغه ځکردې ځمکې او شته ترې واخلي . د دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهیدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړی پیړی یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډیتوب مثالي ژوند تیر کړی دی .

د سیمې سپین ږیري او مشران هم پوهېدل ای او بلخای غونډ غونډ کیدل کله پټ او کله ښکاره په یوه او بل کلي کې به یوه او بله ورځ کې سره راټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراتو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو . له څو شپو ورځو راهیسې د دغه ورلیدنې کتنې روانې وې . د نږدې ورځو له لیدنو کتنو هغوی راضي معلومیدل له دوه منو او سپینو ږیرو یې د یو د ول د ښیز داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غوبي له ناورین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او هم دا ورن یې د مستبد او کفري نظام ړنګولی وي .

خو بیا هم څه بنسبي نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو ، کړو او خبرو څرګندیده . د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته راورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو .

حکومت یو ځل بیا سپین ږیري راغونډ کړل ، د اخل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو د امنلي وه چې له دوی نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمونږ او مال او شته یې ستاسو د سپین ږیرو او حکومت پر دغه موافقه ډیر خلک خواشیني وو ، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستی وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل او دا یې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاریخي ننګ او عار .

خلقیان ډیر خوشاله وو ، هغوی په خپل نیرنګ او استعماری

لومړی کې دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داستعما
دغه زړه حربه چې بېل يې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ
بری سره پلي لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو
وګرځېدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس
حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیر اسلامي کړنې
او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې
په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . حو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر
نه شوې غړولی - ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له
حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولې وه هغوی هم نور
وګړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې .
په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جمع او جوش
په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده .
په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د
پېلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې
د زیری ترانې یې غږولې ، سرې فکر کاوه چې څنګه تول خوځیږي .
په دېره بېړه وار په وار د درو اوکلیو اوسیدونکو ټوپک واخیستل
د ستر ګو په رپ کې یې پاک کړل او کمربندونه یې وتړل .
پلان دومره دقیق طرح شوی وچې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتې تصور نه و کړی ، بره په علاقدارۍ
کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .
هغوی چې وسلې اخیستي وې دیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ
ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل
لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او
هر څه دیوه انفلاق پولې ته رسیدلې وو ، د خلکو احساسات د انتظار په
دیوالونو وروختل ، جذبات طغیان شول او ولولې توپانې .
د ټوپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بېرغونه راواېستل
او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاو خوا سنګرونه
ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .
سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي تشو
پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وار خطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ
او هوټل د ننه هر لور ته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړی ، شاو خوا نږدې
کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړي او بې
دریغه ګولې یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ دزړه درد غلی نشو .
له بهرنه د مجاهدینو د ټوپکو **باروښ چلیدل.**
ځوتنو لو (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و
پر موضع ورو خیږي له " یا الله " سره یې پرې ورحله کړل دیګیلن
پټرولوله او سر یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړي دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ بری سره یلی لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وکړ ځیدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . حتی د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوی غړولی - ځینې چې لږ څه ځیرک وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی همدونو وکړی تشویقول او د تاکلې ورځې رالو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماو جوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده.

په هغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا دیوه عظیم خوځښت د پېلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې د زېری ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو اوکلیو اوسیدونکو توپک واخیستل د ستر جګو په رپ کې یې پالڅ کړل اوکمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی وُ چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ دول شک او ماتې تصور نه وُ کړی ، بره په علاقدارۍ کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستي وې دیرناکراره وو ، د انتظار ګړۍ دیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور دانتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هرڅه دیوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې تویانې .

د توپکو ویش لا پای ته نه وُ رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راواېستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه اونا اېکلې شوې پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هرلورته د درنو ماشینګنو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشینګنو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلي نشو .

له بهرنه د مجاهدینو د توپکو **باران جلېدل.**

څو تنو لُوُ (سوګند) وکړ چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ورو خیژي له " یا الله " سره یې پرې ورهله کړل دیو ګیلن پترولوله او پرسر یې پرې ور وختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسې او واره لکه مارتاو تاوکیده دوه ځله يې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف جېجوړی تشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، ځو بیرته يې ژړلاس ونیو، خپلې پولیسي شونډې يې په غاښونو چیچلې ، یوه او بله خوا يې بې هدفه ګرځندې اولیوني قدمونه اخیستل .

يو ځل بیا يې په شاوخوا کوونو د ډزو امروکې خوزره يې بیا هم کرار ونه موند . دوربین يې وغوښت چې وګوري د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواوو څه ډول دزې کوي ، د دوربین سترګو ته يې ریږ دیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه دلمر دوروستیو وړانګو له ټکوسره وپرقیده له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد توپک ګولۍ سیخه ددوربین پر سترګې راسمه شوه اوله مغزو يې ووته . له یوې سختې ړنهارې سره په ځمکه راولوید او له ځولغتو و هلو سره يې ساووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره دکمونستانو مقاومت نوره کمزوري شو لږ شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غیبي د یوې تیاره شپې په تورتم کې دکمونیزم دوحشتونو بې جلبه وا کمنۍ تر خاورو لاندې شوه ، او دسهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ ریپیدو ګ

... او تانکونه وغوړیدل!

دقیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱٦ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا دشپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایي د عاجل جریان په نوم دامین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه تینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارد مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپاڅ کاندي .

امین په خپل د د غړ دخپلې استبدادي کرکیجن پر یوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ډډه واوښت - پښې يې پر مخامخ پروت میز کیښودې ؛ خوله دې سره يې په ځیره کې داسې ژوره بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګډه

ولسوال له غوسی او واره نکه مار تاو تاوکیده دوه ځله یې پخپلو عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کړی ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف حوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژر لاس ونیو، خپلی پوله رشوی شوندی یې په غابښونو چیچلی ، یوه او بله خوا یې بې هدفه ګرځندي اولیوني قد مونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کووټو د دفو امر ورکړ خو نه یې بیا هم کار ونه موند - دوربین یې وغوښت چې وګوری د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کوموخواوو څه دول وړاندې کوی ، د دوربین سترګې یې ړبن دیدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکوسو وپرقیده له دغه ځرکیدو سره دیو مجاهد ټوپک ګولۍ سیخه د د د دوربین سر سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چیغې سره په ځمکه راولوید اوله ځولغتو وهلو سره یې ساه ووته -

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ دیوالونو ته نژدې کیدل د ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نو زم کمزوری شو لږ شیبه وروسته دکمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او غوسې د یوې تیاره شپې په تورو زړګو کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنی تر خاورو لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام پرتمین بیرغ رپیده وو .

... او ټانکونه وغوړیدل !

د تیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۱ -) د دفاع وزارت د سیاسي تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د پیښې په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفوني خبر ورکړ شو د سیاسي تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایۍ د عاجل جریان په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو د کارډ له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفوني تماس د نه ټینګیدو وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټینګار دومره زیات شو چې ګارډ مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو راپورته کاندي .

امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادي کړکیچ پریوه وحشیانه او مخمورانه بڼه د تلفون غوږی راسمه کړه په پاسته کوچ ســـــــــه ووه وار وښت - پیښې یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خولې یې سره یې په ټینګه کې د اسې ژور بدلون راغی چې دیوه بې ساري وحشت او ویرې ګـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتزاج يې تمثيلاوه ـ غزولي ښښي يې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امين هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه دوحشيانه طبيعت دخونړی تور ژبغړانده لمبو د هغه پرښدی د ويری او شکست خولی را ماتی کړی وی ۰

دامين غږ نور هم دد او غوسه ناک شو ـ هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او ډيرلوته تيار ندی او نه غواړي نور د غه ډول د ماتې او ويرې سپيرې خبرې واوري ۰ ژر يې د متقابل لوری خبره ورپرې کړه او له دی خبری سره يې غوږ په ډير زور سره پر تيلفون ور وغورځوله چې سبا به د جمهوريت چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د مخ پرېړی غوښې يې داسې تکی سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مرۍ رګونه يې پړسيدلی وو ـ هغه نور د دغې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عيش او نوش کوم محفل چې هغه ترې راغونښتی ؤ ناتمام پاتې شو ـ بد مستو ګډونکو نکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه نه پيکه او خپ خپ وکتل ـ او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت ميخوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امين د انديښنو او چرتونو په سمندرکې د ډوبو په کوټې کې ډوب ډوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او مټې په سينه لاهو ورته بر ييښدی ـ يو وار يې خونړی جذبات راولړزيدل او داسې يې وپتيله چې له يوی مخې په بمباری کوی ، يو مخينزه وژنی ته به لاس اچوی ـ خو لک دي چې د هغه د روسی ټانکو نو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

انديښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو ډک ګيلاس په سر واړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت د خونړی او بې جلبه واکمن طغيان تکرار نشو ـ له مغزو يې د انديښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوی ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ، سترګی ـ سترګ په کټ وغزيد او سترګې يې پټی کړی .

* * * * *

سبا رسمی امين د جمهوريت چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سر نه تر بله يې قدم واهه ، موظفين او محا- فظين د مغه ننۍ غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ديوی ويری ناوړی پېښی اټکل يې کاوه .

امين په ډيره بې صبری د انتظار ګړۍ شميرلې ـ ښی لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ يې په کين لاس تړل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقيان تالار ته راننوتل ـ امين د

امتزاج یې تمثیلاوه . غزولی پښې یې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امین هیڅکله هلته داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی . د هغه د وحشیانه طبیعت د خونړي تور ژبغړانده لمبو د هغه پرشندی دوبری او شکست خولی را ماتی کړی وی .

د امین غږ نور هم د د او غوسه ناک شو ـ هغه یې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښیې چې نور او پېدلو ته تیار ندی او نه غواړي نور د غه وول د ماتې اوبري سپیري خبرې واري . ترې د متقابل لوري خبره وربري کړه او له دې خبری سره یې غوړیږه په د یر زور سره پر تلفون وروغور خوله چې سبا به د بهرنیو چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبری کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو د غ پر یری غوښې یې داسې تکې سرې اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه یې پړ سیدلی وو ـ هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عیش او نوش کوم محفل چې هغه ته راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو ـ بیه مستو ګډ ونکو نکو او نڅاګرو د وضعی په د غه ناڅاپي بدلون پوه نه شو ... که څه هم په حقیقت هیڅوک خبر وکړل ـ اوبو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک پوه نشول ، خو د ومره یې ضرور وانګیرل چې څه ناوړه پېښه رامنځ ته شوی ...

امین د اندیښنو او چرتونو په سمندر کې د ډوب په کوټه کې دوب

کیده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سینه لاهو ورته بربینـدی ـ یو وار ـ یې حنونړی جذبات را ولړزیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې به بیباری کوی ، یو مخینړ وژنی ته به لاس اچوی ـ خو لکه دي چې د هغه د روسی تاکنو الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د میز پر سر یې د ودکا له بوتل نه یو ډک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې د وحشیانه طبیعت خونړي او بې جلبه واکمنو طغیان ښکار نشو ـ له مغزو یې د اندیښنو او وسوسو زولنی بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ ستونی ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پټې کړی .

* * * * *

سبا رښتیا امین د بهرنیو چارو وزارت د ستوری په مانۍ کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محافظین د هغه غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او ډیری ډیری ناوړی پېښی اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلې ـ ښی لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کیڼ لاس ترل شوی ګړی ته کتل ـ درنګ ساعت ته (۸) ته عسکری صاحبمنصبان او ځلونده ملکی خلقیان تالار ته راننوتل ـ امین د

پخوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه و نه کړه - هغوی هم خپل مأمورینو ته داسې عیار کړي وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډول خپګان او تأثرتری خوتکیده - څیر وي دیوه غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله ، چې حق په جانب بڼه یې نیولی وه - خو لدی سره یې داسې ښکاروله چې د پیښی او ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري ، او د خپل د دننیز واک او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادي پوښتنی وروسته د ستر میز شا وخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریږ. د ده یې بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل ، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې ریږدیدل ، له ډیرې وارخطایۍ ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې ، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خوا ته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په ریږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د تره‌کي د وخت پر وخت د خپګان ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتی له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینی اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې وشینډولو او نژدې یو ولس نزده توپک یې تر لاسه کړي دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه داری یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لا تر اوسه موږ ته ندی را رسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وې ویل : مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي .

محمد دوست : صاحب موږ خبر وو . د ګرال غلام-دستګیر خو شپږ کاله په روسیه کې تیر کړی ارکانحرب یې هلته اخیستی . موږ څکه پری باوری او داده وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی ، امین بیا هم پخپل سوک له میز ته پورته کړ تاسو کسان داسې وښوریدل لکه چې څوک د چالة نابیره غبر سره و ویریدلی وی زیاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلابی !! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبی انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدونکو کې د اجرئت نه و ، چې د پیښی په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا په خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړی وو چې د عسکری انضباط ترڅنګ یوډول خپګان او تأثرتری څرګندیده - څیر ویې دیوه غیر منتظره خواشینی څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې ښکاروله چې د پېښې ار ستونزی د مقابلې او حل لپاره د جدی او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، اود خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنی وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزی قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریدٔ - د دیری بیړی او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستی پاڼې رپیدل، له دیری وارخطایۍ تری د راپور پاڼې ګډې وډې شوی وی، د شرم او ویری په فضاکې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چې په چوپیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کیده چې د پاڼو

د ترتیبولو کوښښ یې کاوه .

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ :

... خلکو د تیرکو د ویش پر وخت د خپینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بی کفایتۍ له امله او هم

لدی کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولی او نژدی یوولس نږه تو پک یې تر لاسه کړی دی - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقداری یې برید کړی د علاقدار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمیر خلقی ملګری له منځه تللی - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسیدلی ...

امین میز په سوک ووا هه وي ویل : مانه ؤ ویلی چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غوروشي .

محمد دوست : صاحب موږ خبرنه وو . د ټکروال غلام دستګیر خوشین کاله په روسیه کې تیرکړی ارکانحربی یې هلته اخیستی . موږ څکه پری باوړی او داده وو ، خو اوس ابتدایی راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاڅون ته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم چپه سوک له میز ته پښی تیرکړ تاسو کسان داسې وبنوریدل لکه چې څوک د چاله نابیره غږ سره ویریدلی وی نریاته یې کړه : نه نه ، تاسې له دقت نه کار ندی اخیستی ، سهل انګاری مو کړی انقلاب !! دید او درك مو کمزوری دی . مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي . حزبي انضباط او درایت !! مو له پامه غورځولی دی ...

په اوریدو نکو کې د اجرئت نه ؤ ، چې د پېښې په اړه د-

امین د خالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه، له خیرو او خوږمنو
سروښو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې دیر دروند
والی کوي - د تولو سترګي په میز کې ښخې وي ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې ورو ورو یې
پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو
قوتي هوایي قوا، زغروالي څلورمي قوا، بالا حصار او قرغې نه
موکد لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د بریږ پروګرام او نقشه
تیاروي - نقشه به په څلورم شمیر زغروالو قوا کې د موظفو روسي مشاورینو
له نظره تیریږي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې
دقیق او مراحیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندی پاتې
نشي .

امین پر یو کړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک
انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وږ جابرانه پوز په منولو
سره له ځایه پاځېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره
پورته وغورځیدل د تلو پروخت یې د توقع پر خلاف په نسبتاً ورو او نرمه
لهجه زیاته کړه: زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په دیره
دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ماته به مفصل معلومات
راسوئ ...

هغوی په مړو سترګو یواځې دومره ورغبرګ کړه

چې دیر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو
پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار
وخوځېده، په پاخسرک یې خپل پولادي غابونه ښخول او د سړک
زړه یې څیراوه .

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼو چې څومره تازه ګرمی زغملای
وې - له هغه نه زیات یې د استونکو زړونه د کمونیزم ناوړین
مروړلي وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اندیښنو د وک پورته
کیده ...

دښمن دروازې او اسمانی غږ لمنی بیا دیوی بلی خوږی ناجعی
او ناتار شاهدی وی   شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیږ تاو کړی
وه -   او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی ؤ لکه مور چې خپل اولاد له
چا دښمن او وحشي نه پټوی . د شپې پورې کلا یو ځل بیا د وطن
د آزادی د دښمن ځپلو ته ښینه ښینه کیده بالا حصار بیا هم دیوه
بل نوي ناتار او ویاړلی مقاومت ننداری ته سترګې په لار ؤ، چې
چیرته بیا کوم بل نوی "کمیونار" راوپرځوی او کوم بل "شاشجاع"
د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د حالت ته په رمزی او کنایی بڼه اشاره وکړه ، له څېرو او خوړمنو سرونو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې ډېر درونډ والی کوی - د ټولو سترګې په مېز کې ښخې وې ...

د ګواښونو ، تهدیدونو او اخطارونو په ګیر و دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو نرتی هوایي قوا ، زغروالی څلورمی قوا ، بالا حصار او قرغی نه مؤکد لوړ رتبه پوځی هیئت په سیمه دبریه پروګرام او نقشه تیاروی- نقشه به په څلورم نمبر زغرواله قوا کې د موظفو روسی شاورینو له نظره تیروی - منظوروی به یې اخلی او په عملیاتو به پیل کوی - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې بیا اشرار هم سر ترې را ونه شي پاڅې نشي .

امین پرېکړه په حل بیا د غوسې او تهدید په پوره وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځې جابرانه پوز په شیلو سره له ځایه پاڅېده ، ناست کسان لکه فنری انسانان په وېره ښېبې پورته وغورځېدل د ټولو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه : زه ترهکي صاحب ته ځم تاسې به په ډېره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راوسوئ ...

هغوی په مړو سترګو میواځی دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب !

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده ، په پاخه سړک یې خپل پولادی غابونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه .

هو ! د کابل د ونو ، بوټو پاڼی چې څو مره تازه ګرمی زمولولی وې - له هغه نه زیات یې د استعمار کونو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلی وو - له څېرو یې ډېره ثغور خزن او اندېښنو دوک پورته کېده ...

دښمن د ولږي او اسمانی غرمه لمنی بیا د یوی بلی خونړۍ ناجعی او ناتار شاهدی وی شاه خوا غرونو له ښاره خپله غېږ تکراتاو کړی وه - او داسې یې په خپله غېږ کې نیولی وه لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوی . د شپېږ پوږ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادی د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده بالا حصار بیا هم د یوه بل نوي ناتار او ویاړلی مقاومت ننداری ته سترګی په لاره وه ، چې چېرته بیا کوم بل نوی " کیونارۍ " راوپرځوی او کوم بل " شا شجاع " د خلکو د قهر په لمبوکې ونغاړی ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن» د څیګرخیرولو ته نوي « اکبران » راوړاسندي کول ...

تنګیو دوړي هم خپلې ژامې تښنګولي چې څوک بل « برائیډن » تری نیم ژواندی ونه وځی ...

د زرنګار پارك عونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتی آواز ته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام اوخوځښت مخی ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن اوبی سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو کرښې په ښنه کولی .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ځپروونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼاکې د ستورو له ستر ګکو نه د زړو باړونو لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولی . - د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې . - او په هغه تیاره کې د مړ کیو د رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویروونکی ښه نلري . د زندان ځنځیري ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکتاتن»
د خیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راوړاندي
کول . . .
تنګیو منوری هم خپلې ډامی تسینکولی چې څوک بل « برائیدن »
تری نیم ژواندی ونه وخی . . .
د زرنګار پارک غونډی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آواز ته غوږ نیولی و . - او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .
کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاری او واټونو د یوه نوی ویارمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو کړښې په ښه کولی .
په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکی او دوح ځپرونکی حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاخیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو
الو حماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تمانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لار وهله او هلته . . . . .

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه شیل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو سره د زړو باړونو
لکه د یوه بختور زیری انګازې خپرولی . - د کولیو په پلوشو کې د یوه نیکمرغه
او ژغورونده سبا وړون نښی ځلیدلی - او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري تروږمې د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .
ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه
پروت ویرونکی ښه نلري . د زندان ښحرې ماتې شویدې او وحشتونو
هغه

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ځوړو نو خپله کړه بار کړېده؟

دغه سهار مرغانو هم وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په دې سرور او وجد يې له يوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - داسې شور او زوږ يې جوړ کړی و لکه چې د ټول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپينه چادر بل ډول و - درونده او هيبتناک
خوځون و او اروا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې
خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او روح کې ننوځي، ويښ
زړونه يې لا بيدارول - جذبې او ولولې يې نورې هم راپارولې او ژوندۍ
کولې.

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر
وخت نه ښايسته او ورنګينې وې - د لمر ځړې د دښمن تور زړونه
څېرلي وو او د آزادۍ او برمیال مقاومت د پيل او دوام ځرک بڼې
يې انځور کړې وې.

دغه سهار له بل هر سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل
شو - سترګو يو بل ته د ويلو دپاره لرل او زړونو د ناويلي رازونه
سپړلو ته ليکه کړي وو؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو دپاره نوې
او مينه ناکې خبرې ګرځيدې.

سيند نن مرام يون ته کاوه ځکه خو څپې يې په ډېره تېزۍ او بې صبرۍ
له يو بل سره تندي جنګول.

د سيند د اړو غاړو ته د نګ د چنارونو لکه وسله وال
سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيخ ولاړ وو.

د برېښنا د فابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن
ورځې د يادونې ننداري ته پرله پسې غوټې راوهلې.

د خلکو له څېرو يو ډول مينه ناک هيبت او صلابت
ځليده - ليرې نه د اپرون د آبله ورځ موچې همدغه وکړي ليدل
او نن مو له نظره تېرول د پرزيات تغيير ترې برېښيده.

پرون چې د يوه بزګر پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو
او سپين مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه، نن يې پر اوږه
يوه توره ټوپک د ايماني پرتم او ځواک ننداره ښيله او له څېرې يې له
يو اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې
ځليدې.

نن ورونکي ننداره وه - پاروونکې ننداره او مينه ماتوونکې.
زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل
تا به ويل په کائناتو کې له يوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې
تيږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او څوونو خپله کډه بار کړېده؟

دغه سهار مرغانو د هغه وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتڼ نغمې پورته کړې وې - په ډېر سرور او وجد یې له یوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د اسې شور او زوږ یې جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټې پرانیزي .

د دغه ګهیځ سپیده چاوده بل ډول و - درونډ او هیبتناک.

خوځونو او اروا پالونکی .

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګیده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ویښ زړونه یې لا بیدارول - جذبې او ولولې یې نورې هم راپارولې او ژوندۍ کولې .

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلایي پلوشې له بل هر وخت نه ښېښنده وې او ورنګنې - د لمر ځېږې دد ښمن تور زړونه ځیرلي وو او د آزادۍ او بریمیال مقاومت د پیل او دوام کړښې یې انځور کړې وې .

دغه سهار له بل هر سهار نه په خوړا زیات توپیر سره پیل شو - ستر ګو یو بل ته د ویلو ډېر څه لرل او زړونو ډېر ناویلي رازونه سپړلو ته لیکه کړي وو ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو ډېرې نوې او مینه ناکې خبرې ګرځیدې .

سینه نن مړاوې یون ته کاوه خکمنو خړو څپو یې په ډېر تیزۍ او بې صبرۍ له یو بل سره تندي جنګول .

د سیند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهیان د دفاع او مقابلې لپاره تیار سيځ ولاړ وو.

د بريښنا د فابريکې په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د نن ورځې د یادونې ننداري ته پر له پسې غوټې راوهلې .

د خلکو له خبرو یو دول مینه ناك هیبت او صلابت ځلیده - لیرې نه دا پرون و آبله ورځ موچې همدغه وکړي لیدل او نن مو له نظره تیرول ډېر زیات تغییر ترې بریښیده .

پرون چې دیوه بزکي پر اوږه بیل او کلنګ و او وچو شونډو او سپیره مخ یې د بدې ورځې تصویر وړاندې کاوه ، نن یې پر اوږه یوه تور بړې د ایماني پرتم او ځواك ننداره ښېیله او له څیرې یې له یوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د یوه فاتح وصال وړانګې ځلیدې .

نړه وروونکې ننداره وه - پاروونکې ننداره او مینه ماتوونکې - زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځاییدل تا به ویل په کاشانو کې له یوې مخې ساه او روح پو کلی شوی - له هرې تیږې هر کمر - هرې څانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوښت ترانې زمزمه کیدې او چې د سیند د څپو آواز به د زړګو له غاړو

اود کوم مجاهد دخوښۍ له شلیک سره غبرګې شوې نو د غوښې دخونړۍ کود تا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو ټانکې د سیمې یوې او بلې برخې ته دوڅکې د واد له پاره د تکبیر له ملکوتي اوکفر ځپوونکو نارو سره د اسې یو هیجان جوړ کړی ؤ ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط دیوه دروند احتواج وړاګی غلیږی . له سترګو مینه - له نړیو امیدونه اولړزونه اوله متي قوت او مهابت وریده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا ورتیا ویاړېدل او دخپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره لارې پرانیستې کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ ؤ تا به دیل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر ځنګون ایښی ؤ او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلسو له ورانګو سره یې ښکلا یېزه شغلې شیندلې ، حیثیوري د ایماني پرتم او عظمت ښکارندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوشه یې راتازه کول - د تیرو ویاړمن تاریخ تلپاته ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د تورو او سرلوړیو د تنګ

د ننګ شلې یې وداڼول .

د تهمانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو د پت پټکې په سرونو مل ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو یې د یوه ژوور او شاهیني لید جولان بربینیده تابه ویل چې ټول اکثر سری دمحمد جان خان روح غزیدلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ دقافلې په مخکې دخپلو وینو دیوې بلوي . دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پیښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او ځرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتیدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - ځکه چې له کاه دانې نه رااېستلی - بل به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی ؤ ، هغه درېیم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی ؤ - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټنو ځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیاري ولاړ وو او په انقلابي وینبتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځواکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

اود کوم مجاهد دخوښې لہ شلیک سره غبرګې شوې نو د غولې
دخونړې کودتا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې
لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې
برخې ته دوګړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو
نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه
ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک
او نشاط دیوه دروند احتواء ورانګې ځلیدې - له سترګو مینه - له نویو امیدونه
اولوړونه اوله متوقوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او پیاوړتیا
ویاړېدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره
لارې پرنښه کوله.

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره
راغونډ شو. تا به ویل جاې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر
ځنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتاروونه یې دلمر له ورانګو سره
پر ینبنایږه شغلې شیندلې ، ځیروونې د ایماني پرتم او عظمت غماینده ګي
کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل یلوته یې راتازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ
تلپاتنه ویاړونه یې راسپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړیه دنګ

د ننګ ځلي یې ودانول .

د تهمانو شملې پورته وې - د ننګ شادرونه خواره وو
د پټ پټکي په سرونو مل ول پرانه وو - او له عقابي سره سترګو
یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان بربښیده تا به ویل چې پېړۍ اخر سرې د محمد جان خان
روح غوښتلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې پر مخه کې دخپلو وینو پیوندونه بلوي.
دلته مشران په خپلو کې سره جوړګه وو - په پوره داد او باور
یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اوریدل او دخپل اسلامي
بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او خرګندونې
وړاندې کولې .

دوه ، درې کروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبیدلو
خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یوځای له کاه دانې نه رایستلی - بل
به یې د وچې رشتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه دریم یې له
کلاشینکوف سره د تیښتې پرېښت نیولی و - او همدا رنګه نورې هم
بې یې له پټو ځایونو راوان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سرتیارې
ولاړ وو او په انقلابي ویښتیا به سمبال . - او د جهادي بیداریه او
لید په روحیه ځلمن .

مشرانو د یو بل خبرې واوریدې ، سلا مشورې یې سره
وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي
شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منير اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستيال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملك اميرخان - ملك خانصاحب - ملک غلام حيدر

او . . . . دغې ویې توکې ـــــــــــــ به

پـــــــ ـد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو

قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه

به نه وي .

قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماوو څانګه او د غنمو د ذخیرو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سرې ته تابیري چې د ولس له منځه را ولاړیږي قوت

کوم شي د دېرو مشهورو سیاستپوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېري خولې بهولې وې بویالي

وخېژي او ویې منې . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورته رسیدای . په رښتیا

هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو

په نبض پوه . »

هلته د عصري د مډاني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستو او د جهاني سیاست د ډېرو ماسو متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بتې کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو

سیاسیونو او ډیپلوماټانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر باداره په

لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بې وزلی - خپل شوی - او استکبري ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د دښمنانو دا لا پوځي او بري د لارې یوه کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیك - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پتکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو را و ستل شول پوښتنې

او ګروېږني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا کاني

ورته کل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .
محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .
ډګروال ارکان حرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .
حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر
او ... د غبرګ په توکه
په غنډ اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د بسیجي او مجاهدینو
قیادت ورسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه
به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د
علماوو څانګه او د غنمو د ذخیرو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سري ته تابیري چې د رلس له منځه را ولاړ شوي قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په
سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې دي بوسیالي
وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاړې او په نښه کړي چې د ډېرو
سیاسیونو د عمرونو ملې ځلې نښې ودېسې رسیدلي . په رښتیا
همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي او د حالاتو
په نبض پوه . »

هلته د عصر د مدني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه
مستو او د جهاني سیاست د د پلوماسي متخصصین ، د کې جي بي
د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو - جنرالانو
سیاسیونو او دیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په
لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر
د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو
یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې
د حق د دښمنانو د لا پوځالي او برې د لارې یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څنګ کې د منظم
عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن
ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادو او درانه پټکي او لوړې شملې
خاوندان .

هلته ټانک و - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې
او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې
وټاکل شوې .

د مجاهدینو ګروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړي
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په توپانو د تکبیر د اروا پالونکو
نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد
او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر ناري
غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکرانې او دعاګانو
په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو
ستایل .

دغو ګروپونو د سیمې د ساتنې په لار کې د سنګرونو د جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښې یې
په نښه کولې .

د هیواد هره ویره او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - کړنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه ښرېدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوږ د دښمنو د کیکرېږو د رغړیدو لپاره. خومره زړه وړونکی او بڼ-
نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندارې د خدای د سرتیرو
بندګانو له شیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرهسک کړي -
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وړرقیږي د فکر په ساحه کې
یې د پراخې خدای (ج) په لار کې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکي او آزادي بښونکي روح راپاریږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي
په دغه لار کې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او خومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن
او برجودو بارکونو او پخو تاسیساتو په ورخیژي - د کولیو باران او
د اورلمبو ډکې ځاوبولې او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړي او
ورته روي - خومره دادمنده هغه صحنه چې یو ولس - یو بیوزلی ولس
یو بې وسه ولس د یوه داسې پر ځان مغرور او له مادي اخره ځواکمن
طاقت په وړاندې وسله راپورته کا چې تر شا یې د نړۍ د یو ستر او ډیر
لوی شیطاني اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي -
فتح او سوبې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د بریالي ژوندی بیلګې وځلوي او په ټولنه کې تاریخ جوړونکي دوران رهبري کړي.
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لار کې
مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او
جهاد .

د مجاهدینو کرو پرونه دیځې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تن پانګه د تکبیر د اوازو لونګو نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلوما شومانو به وړیسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین ږیري بنځو به ځای پرځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډېرسې کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګرنیولو کوښې یې په نښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د د ښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر خوږ د دښمنو د کفر یو د رغړیدو لپاره - خوره نږه وړونکی او بوږنونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ښندارو د خدای د سرتیرو بندګانو له ځیرو وړینې - له نږونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له ستونې د پیاوړتوب او ځواک دولت سرښکته کړی - له ستوکو یې د ایماني پرتم بریښنا ورپرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادي بښونکی روح راپارېږي او په حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي پدغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوموکنې - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د ښمن پروسپیږو اوبرجوړو بارکونو او پخو تأسیساتو وروخیژي - د کوليو بارانو او د اور لمبې د ځمکې ناوړولې او د خپلې توری د عظمت توغ اوچت کړی لو وي ریږي - څومره دادمنه هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیو داسې په ځان مغرور او له مادي اخره ځواکمن طاقت پرورانده د وسله رایورته کا چې تر شاپۍ دنړۍ دیرسترا ودیږي لوی شیطاني اقتدرت (استعماري) ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړشي - یون پیل کړي - د خوځښت لار خپله کړي - ورداننګې - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبرې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د بري او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بیلګې و ځلوې او پښتو لو نړۍ کې یو تاریخ جوړوونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم (بدلیدل) نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

... او یو ځل بیا تر توپان وړاندې چوپتیا خوره شوه !

د هلیکوپترونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تېزۍ پر ښاخه سړک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشین موظف په ډېر اضطراب او هیجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي یې د حالاتو د مقابلې هیبت د خولو کړو ډېرې لیکې ایستلې وې چې د ډوډو په څیر وکې یې لاندې جېرولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ویرې له بل هر خیال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دایره کې د توپک د ډزو او د ګولیو د لمبو کړښو یکنواخته او ستومانوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د یوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړۍ شپېلۍ په مغز خپل ځیګرته خبره لیدله - او پر ماشه ایښې ګوتې یې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډزو د خوب احساس او ډورو ګرځوونو یې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپیرې دښتې د دوه لاپې پر سر چې پخوا به لمه غمو یکسانک پوښلې وه او د شمال له ورموسره به ډغمو څښتي لکه د یوه مستانه اتڼ چې یوه بله خوا خوځېدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اوږد کتار پنډ شو او هلیکوپترو پرې د پاسه وزرونه رغول .

ایس نو د مقابلې میدان رانودې وو - پل په پل د یوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو کېده .

اوس نو ښایېده چې د ټانکونو او توپکو ترا اور لاندې هر څه نینه شوې وای - هغوی باید خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ یې سپارته نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې یې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغولي وای .

دلته یو ځل بیا لوی رتبه صاحبمنصبانو نظامي میټنګ جوړ کړ - ځنوړته یې د سیمې نقشې رغولې - څو ځایونه یې ګوته کړای شول . دوه درې ځایونه نور هم په نښه شول - یو ځل بیا هر څه له سره وکتل شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اويو ځل بيا ترتوپان ورانډي چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپترونو په بدرگه تانکونو په ډېره تيزۍ پر ګاخه سرک خپلي پولادي ځانې بنخولي . د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کي له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ، پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کېږې ونې لېکي ايستلې وې چي د دوړو په خيرو کي يې لارې جوړولې .

د زغرو والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هرخيال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دايره کي د توپك د ډز او د ګولۍ د لمبو کړېښو يکنواخته او ستوماتوونکې زلزلې جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپك خونړۍ شپېلۍ به هغه خپل ځيګرته ځېرمه ليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې يې هره لحظه د هغه د زړه مزې راستول ، د ډز د خوب احساس او دورو ، کرد ونو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتې د دوه لارې پرسر چي پخوا به للمه غنمو يکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به د غنمو ځنې لکه ديوه مستانه اتڼ چي يوه بله خوا خوځيدې خو تر خلقي وحشت وروسته دا دښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اربند کتار پنډ شو او هليکوپترو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان رانودې وُ - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو سترګو کيده .

اوس نو ښکاريده له چي د تانکونو او الوتکو تر اوړلاندې هرڅه نينه شوي واى - هغوی بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي يې بېرته فعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستو ملګرو په بدل کي يې ډېر سرونه د تانکونو په پښو کي رغړولي واى .

دلته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ - مخونو ته يې د سيمې نقشې وغوړېدې - څوځايونه په ګوته کړای شول - دوه درې ځايونه نورهم په نښه شول - يو ځل بيا هرڅه له سره وکتل شول .

د هرځینو جاج راخیستل شو - د خارجي غرونو بیا پوره شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرې شوې او د تیارۍ او حرکت وخت وسره اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپترو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو - تانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بربوکۍ راپورته او پر ډنو پیل وکړ ، ګرده لارې یوې او بلې خواته ډزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېښنو د تورو دوړو پرډې یې پربل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرځپرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یابې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوسپنو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې ډغره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - تانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اوروونه واوریدل .

د یوې خوا وسله یوازې ټوپک و او د بلې خوا درانه اتومات ټوپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بیا نو د روان و مجاهدینو د کمروشاته سنګرونه نیولي و ، په ډیر احتیاط او باوري ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولیو زړه نه کیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه کولې وې او اوس یې له یوه مجهز او تر غاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکې تسلسل کې د مجاهدینو د برېښنا داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

دریې ورځې کیدې چې د سیمې شاوخوا استوګنو بورا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرو کې تیروله - سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو د غرو نو خواته به د وړو او تورسرو بیوه نتوره لیکه خوځیده .

تر اوچې کلي ته راورسیده تو لوړې یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخند زاده د کلا پرخوا تانکونه راوګرځول - له کلا بېګا تول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک د یګونه او کتوی هم سلامتي ایښې وې .

د هرځين جاج راخيستل شو- د خپلو غرونو بيا پوره شول ، د خپرو راپورونو تبادله شول ، د ورانډې تګ خبرې شوي او د تيارۍ او حرکت وخت ته اطلاع ورکړه شوه .

هليکوپترو له پاخه سرک نه د خام سرک لورې ونيو- ټانکونو هم له خام سرک نه د دوه برخو په رابورته او ورځې پيل وکړ ، ګرده لارې يوې او بلې خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو برېتونو د توړو دوړو پرتې يو پربل پسې غورېدې او د خولې ليکو پرې له يوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې ليکې ايستلې داسې لکه چې پرځپرو يې د سيمې د نقشې کرښې کښل شوې وې او ياپې د دوې د رسوايي او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوونيو مقابله پيل شوه د ايمان او اوسپنې وغره ونښته .

ګولۍ وچليدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبيدې او اوونه وواوريدل .

د يوې خوا وسله يوازې توپک ؤ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او . . .

جنګ ونښت اوښه تود روان ؤ ، مجاهدينو د کمرو شاته سنګرونه نيولي ؤ ، په ډېر احتياط او باور يې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس يې بايد بېځايه ونه لګيږي - دوهم دقت به يې کاوه او داسې ځای به يې

کوت لکه چې په ګولۍ يې زړه نه کيږي - ځکه له هريوه سره يوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس يې له يوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به يې چې په نښه سم ونه لګيده د زړه تفس به يې داسې تنګ شو چې زړه به يې وروسته سم وبريښيده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شليدونکې تسلسل کې به د مجاهدينو د برې تښار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ يې په شا شړلې وې .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سيمې د شاو خوا استوګنو بورا ګانو- ماشومانو او ترورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمرخپره نه وه وهلې نو دغرونو خواته به د وړو او ترورسرو بيوه شتوره ليکه خوځېده .

تراچې کلي ته راورسيده نو لوړي يې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمدمنير اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خوهغوی يوازې خپل سرونه ايستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تردې چې په تنارو کې د خوراک د يګونه او کتوي هم سلامتي اېښي وې .

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې او بریدونو له اخ او توغ نه غوږ څوړلی وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته وو خو د ژوبلو زخمیانو یې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نیستې.

کلي ته په رارسیدو تانکونو د کلا خواته وګرځوله خلقیان په یوه ساختګي ناڅاپه انداز پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه ورایله شول، ګرانبیه شیانو یې په خورا وحشت راایستل او موټرو ته یې اچول. او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته دینامیټ کېښودل او اور یې ورته کړ. کلایې وسوځوله.

له نورو کورونو یې هم درې څېړونه وایستل حتی د بېوزله کورنیو د یوې غوا ژیړ غوږې یې هم ورپسې بېولې.

د خلکو د تیار په ترڅ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت د هغوی د غچ اخیستلو له پاره بېګناه وګړو ته لاس واچول شو. د ېر کسان ژوندي ونیول شول چې بیا یې هیڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې تېر سړي. او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت میندلی و قیمتي شیانو یې بنځ کړي چې ضمیمه په خوړ ځوکې تول خراب او له منځه تللی وو.

خاروي په شپو شپو په اخوړونو نهرو لاړ وو د توپونو او تانکونو له ډزو. ژوي هم پړې شلولي بو او یو بل ځای ته تښتیدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخوړ کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتل کې ځای پرځای شوه. مجاهدین په شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې یو ځل بیا د کفر او الحاد بې ننګه بریځونه د شهیدانو د اغبار ننداره وښيي. نو هغه ورځ چې په سیمه کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چې پټیا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لاري په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او تړخ نه غورځول شوي وو. د عسکرو مړي خو زيات تر پاته وو خو د ژوبلو زخميانو يې نور هم پر اعصابو تېرې چړې نيسي.

کلي ته په رارسيدو تانکونو د کلا خواته ورګرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناتحانه اندازې پرکلا ورننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه څيزونه يې په خوړا وحشت راايستل او موټرونو ته يې اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته ډينامېټ کېښودل او اور يې ورته کړ - کلايې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم ډېر څيزونه واخيستل حتی د بېوزله کورنيو ديګي غوا ژير غوړي يې هم ورسره پنبنبودل.

د خلکو دتيار به تېرځ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د مغوی د غچ اخيستلو له پاره بېګناه وژنو ته لاس واچول شو - ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګېد.

له کورونو چې تورسري - او ماشومان غرونو ته ختلي وو دک دک کورونه ترې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندل ځنېل قيمتي څيزونه يې پښ کړي چې صفحم په څو ورځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

څاروي په شپږو شپږو اخورونو نهس ولاړ وو د تږي پوستی او تانکونو له ډزو. ژوي هم پرې شلولي يو او يو بل ځای ته تښتيدل خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به د ډېرو سختو

ډزو او بمبارۍ پر وخت هم پر اخور کرار ولاړ وو.

عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه - مجاهدين په شاو خوا غرونو کې وو او د حملي لپاره يې تياری نيوله چې يو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريخوته د شهيدانو انجام ننداره وښيي نو هغه وو چې په سيمه کې يو ځل بيا تر تو پان ورانده چوپتيا خوره شوه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او د سهار لمونځ يې د فتحې پر ميدان ادا کړ!

مازيګرني لمر له درې ... څخه په تيزۍ سره خپله لمن ټوله - پل په پل يې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلوونکې او لړونو ... غونډيو سره يې پخپله سرې غونډې رڼا په ځنډ ننه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښايسته انداز د نګې غاړې ولاړ وو او په ډېر غرور يې د خپل هېواد د ويړونو او ويارونو ننداره ... سره ... کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سيمه کې د يوه برېمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدينو په يوه نرۍ ليکه د غونډيو له پاسه جګېدله او کوزېدله شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په ټوپان کې د يو غير عادي هيجان او اضطراب حشر ګډونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له ستورګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پېش شملو پټ نیولي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې .

د وګړو یو جوړ او بهیر له ګړو وږو لارو د بیوې نقطې شا او خوا راغونډېده .

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له بسکالو سره د لارې په اوږدو کې د کوڅو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ورسره غبرګېده . د کلیو ځنې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړې وې - داسې ښکارېده چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکوټو بربېښنا بېړه تور بریښ تمثیلاوه . [مینې]

د ماښام د لمانځه وروسته د کوڅو سپین سري لا له خپلو اوږدو دعا ګانو نه وو ولاړې شوي چې د توپکو د ډزو تندر یزو بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتېده او د امېدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلېده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ . مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په بنسکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هلېزونو رنګین ماحول هغه ږغونه د لکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټې نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانۍ خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیوالتوب به یې پس عسکرو د غوښې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر تود د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرډکیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوانغلېدې .

مجاهدینو د ریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستني لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګېده له د دښمن لوري اولودن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تګ لو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړی وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله

له سترګو یې داسې بریښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی .

د خلکو اوږده کتاروونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي وو چې یواځې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې .

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړو وږو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډیده .

د خلکو بهیر چوپ روان ؤ چې د پښو له ښکالو سره دلارې په اوږدو کې د کوږوونو له باموږنو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ور سره غبرګېده . د کلیو ځمکې ته د ماشومانو ورې ورې ډلې د دغه خوځښت ننداړې ته ولاړې وې - داسې ښکاريده لکه چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه هیبت او وجد ځلکیدل بریښنا ییزه تور بڼین تمثیلاوه .

د ماښام د لمانځه وروسته د کوږوونو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تند ږغ بارونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې ، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کیده .

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کندوونه د حق او باطل د دغه ویارمنې معرکې ننداړې ته سر راپورته کړ . مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلې هوټل کې یې ځای نیولی ؤ تر محاصرې لاندې ونیو .

د چک هوټل د مرمرینو د هیلیزونو رنګین ماحول هغه غږونو دلکشي نه درلوده ، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده .

عسکرو په ډېره ستومانه خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په دوی لیوتنوب به یې پسې عسکرو د غوږې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول .

د هوټل د شیشو تر تمو د عسکرو او منصبدارانو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مړو کیو پلو شې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا نښلیدې .

مجاهدینو دریو خواوو نه خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن بري په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې ..

او چې شپه څومره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د بري درشل ته نږدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له دښمن لوری او لوږن ورکېده .

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان ؤ - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړي وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څښنو به د بلې لارې او بل تجوېز عملي کول پېشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتۍ تورونه لګول . او په پای کې به یې توله ذوکۍ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وهلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړولو او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشینداړو په بې دریغه ډزو شي د بې مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتر خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکارېده لکه چې د روسي غلامانو پر کړنو او پر بې غیرتۍ او شرمېدلې ماته پر ګرېږ خاندې د مجاهدینو خوشنده سپوږمۍ چې پل په پل ورانده تګ مخه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله اوښتل او اوښتل .

سیند نن بیا مسرار یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د زړوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګېده او سره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړبدل او ډزې یې په ولړکراږیدې - د تبنتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تري د شپې په تیاره کې نا معلوم لورې ته کډه بارکړې وه - یوه مخه وروته بېرته وه او هغه د تسلیمېدو مخه وه - او د تسلیمېدوله تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې څپوځرانده لمبې ترې چارپېر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهږیدلي ولس جګوتو ته ورشي څه لوبې او

غـرې به پرې وکـړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د ښځه بېرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په نعره نعره بانګونه ویل داسې ښکارېده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تله دخوښۍ زېرې کوي .

د یوې کلې د جومات داذان له (اَللّٰهُ اَکْبَرُ) سره د دښمن د تسلیمېدو غږ پورته شو او سلهې پس څمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ننوتل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان اداکي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوله او ځینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د ملامتیا توروونه لګول . او په پای کې به یې تول ذوګک اوتاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو ؛ شپې د یرې مهیبه او درنه بنه نیولې وه .

سپوږمۍ د اسمان پر تنتو خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کونو دا بې غیرتی او شرمیدلې ماته پرکړو کړو خاندي د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل بې دورانده ټیک هغه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله او بنستل او بنستل .

سیند نن بیا ارام یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي .

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بورجلونه سړېدل او ډزې یې واره په واره کراریدې - د ټینښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان نه درلود د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بارکړې وه - یوه مخه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ډبغرلنده لمبې ترې چارپیر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهریدلی ولس په لاس ورشي څه به لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی . . .

سهار لا سپیدې نه وې چاودلي چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د پرته زیاتې او سختې شوې .

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سولې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي .

د پیړې کلې د جومات د اذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو او سله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورو ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان ادا کړ .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په منځ سره راغونډ شوی وُ

خلکو خپلې ورځنۍ چارې په عادي توګه پر مخ بیولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- یوې خواته به چې سړي کتل نو یو داسې تحول او اوښتون به یې تر سترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ور بریښېدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د یوه ژور بدلون نښې ځلېدې - خود همدغه بدلون بلې خواته یو داسې آرام او مطمئن ماحول مسلط وُ چې وګړو یه پوره ډاډ خپلې ژوندچارې تر سره کولې ، داسې لکه چې هیڅ هم نه وي پېښ شوي ، کراه کراري وه او د خلکو داند ښنو پر ژبغړانده او راوبه توی شوي وي.

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټینګ وُ ولایتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې هم لا په غسې یوامناک او ډاډمن چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخیستې سړی حیران شي چې په غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې یو ولس په تش لاس له یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي څنګه دغسې يو آفاقي تنظيم پېيوستون او د يوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ رابينې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو شرايطو کې وکړي د ملي کټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړی د هغو بېلګه نورالبر ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او دحکومتونو د ټينګښت پر وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوټو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدينو چې همېش يې د سيمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نيولي وو پالل او د هغوی دارټيا وو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتيب او تعميل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار بيله کوم شور او کرکېچ څخه پخې ډوډۍ ټولولې او د سيمې لوی جوماتونو ته به يې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه يوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چاترې ځان وغړاوه. سړي فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر څه تنظيم او عيار کړي وو.

هر کلي ته سپين ږيري مشر ټاکل شوی و خود پخواني «ملک» په بڼه نه بلکې يو ولسي مشر. د کلو د دغو مشرانو بيا د سيمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بيا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول پخواني دخانانو او ملکانو روست او مستبد نظام خپل ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم بې څه نيمګړتيا او کمزورۍ نه لرلې او يا به يې د طراحانو او کړ ځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عموميا تو لوری دی چې څه ور په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريډونه ټاکل شوي وو. له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغونه رپېدل او د خپلې ريا په څپو کې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدينو وروستۍ پايګاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول تر څنګ يې د دفاع د لومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايګاه نه د شورا تر دفتر او بيا د سيمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدايا تو او خبرتياوو په اړه ترې ګټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالانه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خود سيمې د استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت د ومره ټينګ وچې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې ميوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي خنګه دغسې يو آفاقي تنظيم پېيوستون
او د يوې خولې بولۍ د ولسونو ترمنځ ربړينې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې يوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لويو او تاريخي حساسو
شرايطو کې وګړي د ملي کتو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لارکې ځپله
سره تنظيم او پر يوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرايطو کې خپل کړي د
هغو بېلګه خورا لږ ميندل شوې چې بيا په عادي شرايطو او حکومتونو د ټينګښت پر
وخت هم نده ليدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوتو
هم وتلې ده.

* * *

د نړکونو وسله والو مجاهدينو چې هېڅ يې د سيمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه
نيولي وو پالل او د هغوی دارتياوو پوره کول ټول د ولس پرغاړه وو. هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتيب او تعميل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل وار سره کوم شوروا
او کرکيچ څمځه پخې ودوده ټولولي او د سيمې لوی جومات ته به يې راوړل
هلته به د نوبت له مخې په د هرنظم او اوړون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه يوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کارونه ځپله کېږي دا هرڅه يوه معجزه غوندې بريښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظيم او عيار کړي وو.

هر کلي ته د سپين ږيرو مشر ټاکل شوی وو خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې يو
ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بيا د سيمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بيا پر شورا
کې برخه درلوده. پدې ډول ځواني دخانۍ او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای يوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وايم چې دغه سيستم به څه نيمګړتيا او کمزورې نه لرلې او يا به يې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زياتی نه وي شوی بلکې زما هدف
د عموميا تو لوړې دی چې څه ور په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظيم کېږي او يوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سيمې بريدونه ټاکل شوي وو. له بريد سره سم د مجاهدينو بيرغونه
رپېدل او د خپلې ريا په شپوکې يې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. د لته
د مجاهدينو وروستي ربا يکاوه چې سيمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ يې د
دفاع د لومړنۍ کرښې حيثيت هم درلود.

تلفون له همدغه پايګاه نه د شورا تر دفتر او بيا د سيمې تر نورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و ، چې وخت پر وخت د لازمو هدايا تو او خبرتياوو په
اړه ترې کتوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابريکه چالا نه وه، کابل ته يې برېښنا قطع کړې وه خود سيمې د
استوګنو له پاره يې برېښنا برابروله. امنيت دومره ټينګ و چې ځوا به ځوانو ملکانو
د ساتېري له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېري

د غلا نخه هم و نیول شوه او هیڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې بنکاربدې، پخواني د ښمني او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د لیونتوب او د کوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د پره ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د کوندي مسابقو او کوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دو مره چې په غوجنګو نوکې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه داولس په کټه فعاله وساتله شوه .

. . . او سهار لمر لا اخیره نه وه وهلې . . .

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی ؤ داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندي پورې سرک ټول تانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وراندې روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یو مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په روا والي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان د پاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخت او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګښتیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

د غلاغخه هم ونيول شوه او هيڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې دچا مال او حيثيت ته صدمه رسېدلې وي عجيبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې اوارې شوې شکاربدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بينۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفين هم ديو بل ترخنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت د ليونتوب او دګوند بازيو بزکشيو او منفي رقابتونو د سيمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمينان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورا يي نظام يې د ګوندي مسابقو او ګونديو د اختلافاتو لورې ته ورساوه .

خو په سيمه کې اسلامي اوښتون دژورندانه دعادي حالت د استقرار او پايښت تر څنګ د يوه بنيادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې په غوجنګو نو کې د سيمې د ښوونځيو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې او د بريښنا فابريکه داولس په ګټه فعاله وساتله شوه .

. . . اوسها رلمرلا اخيره تر وه وهلي . . .

يو ځل بيا پر سيمه ديوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله را رسېدلی ؤ داسې چې له ميرويس ميدان څخه ترارغندی پورې سرک تېول ټانکونو او نورو پوځي وسيلو او لاريو نيولی وو چې مخ په ورانديې روان وو .

د روژې مبارکه مياشت وه زما په خيال چې ۱۳ مه روژه وه ، ملايانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدينو ته د روژې خوړل روادي . خو يوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې يې هيڅ شک نه درلود خو خوړل يې د ځان دپاره شرم او يو دول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري دا ورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخت او د ټانک او بم له مقابلې هم ګرانه ، دا د ولس اعتقاد ؤ او ولسي اکثريت .

لمر لا نه ؤ ختلی ، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې د راتګ آوازه اورېدلې وه کارته د تلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خويندو او ميرمنو له خوا ډېره ټينګتيا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی همداڅوندو وکه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راټولو سره هغوی کار پر پرې دې زراعت به په تپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وو. د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دوم‌ره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بسیاري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګري درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست و. له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګی پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږې یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري جملې ووېلې او دحرکت بولله یې وړکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او ترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو دبې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز و، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لېدل کېدې او نوې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدی څېره کې دفترونو ته تلل او راتلل او په بیړې سره به یوه لوری ته روانېدل.

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او دغزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګوړ په مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې دلارې د دوړو او ګردونو پیکه ښه ناسته وه - دوی به سترې او خود ستومانې نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ارڼوله جنګ ته روان وو خو د په شاټک او ماتې فکر نه وو او سره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټیا نکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتي کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې ترسترګو کېدل.

له هغې خوا ترغا سنونو پورې ډک وسله وال دښمن د ځغرو الوتکو او ټانکونو په بهیر کې روان و

هغوی همداڅرګند وُ که داسې هره ورځ د توپو له آوازو او راکټو سره هغوی کار پرېږدي ، زراعت به یې تپه ، ودرېږي ، څمکې به شاړې پاتې شي . کښتونه به وسوځېږي او بنکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي .

هغوی مجبور وُ . د خپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول ، خو دوم ره هر یوه وویل : چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي ، هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي .

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غرو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ګمانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز سر شا ناست وُ ، له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکي کیفیت ترې ځلېده . په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه دمقابلې او مقاومت خبره او تر وروستۍ سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ .

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اخوا وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ . د تېلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري جملې ووېلې او د حرکت بوله یې ورکړه .

د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ او تر څې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ .

د شورا له دفتر نه د با ندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویرووونکي مرکز وُ ، داڅه وخت بله بڼه غوره کړې وه ، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدی او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې .

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې .

مؤظفین او محافظین ګړندی او په جدی څېره کې د دفترونو ته تلل او را تلل او په بېړې سره به یو ه لوری ته روانېدل .

دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ .

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وی او څومره لار به یې وهلې او څومره به ستومانه وو ، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی بنه ستړي وو خو دستومانی نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه نا ارام ډوله جنګ ته روان وو خو د په شا ټک او ماتې فکر نه وُ وورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټا نکونو ، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورتږدې کېدل خود ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل .

له هغې خوا تر غا سنونو پورې ډک وسله وال دښمن د زغروالو ټانکونو په بهیرکې روان وُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه اولدې خوا پښنی اېېلې په نس وړی مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلي او بې وسیلي مجاهدینو درانده ،آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لبنکرو مقابله پیل شوه ـ کولی وچلېدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داور ګولی واورولی.

سهارلمرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو دلمر طلایي وړانګو لا د نورکرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پرامتداد د سرو ګولیو پلوشي خپرې شوې او وریپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب ګرس د دښمن دنرېدلی او وارخطا موقف څرګندوی وکړه ـ لدغو لړزوونکو ډزو او ګرسهار سره ماشومان د خپلو پرېستر وکې راکښېناستل ـ د یو ښتنو په ډک انداز یې یو بل ته وکتل ـ زړو پوهېدل ـ په پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل ـ د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پزکوروونو ورخېژي د او بوس په ډزو به یې کورنړیږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي ـ پټلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږی او په دوی به څه حال راځي...

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که قوه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولی وو ـ لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد ـ سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک د یوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوي کانې به هم اوړه شوي وي اوځمکه به پربل مخ اوښتی وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک نښو داسې رسا ډز چې که به دوربین کې به دې وکتل نږګولی به وختی د د دښمن پر بدن مېښتی وه.

بخو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړی روډې وه له ځینو نورو ځیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولی ـ چې یو ځای کې به یې خښې کړې نوزړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوړې ځکه که قوه راتېره شي نودا هیڅ به پرې نږدي نورخو څه کوي چې دکورونو دزېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاتې شوه خوجګړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن لدوېښتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغږېدل اوله وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خدای کې په ورک غږ به یې ویل: ما ته یې دځکولیو په باران کې دوی د بې ایمانه ترېکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخی له مخې ویل: زه یې له تندې پرېته بل ځای نه

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی ایبلې په نس وریې مجاهد په خپلو پښنو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې بې وسلی او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه دحق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه کولی وچلیدې ټانکونو ځکه ولړزوله او الوتکو داوږکولی واورولې.

سهار لمرلا ځېړه نه وه وهلې او د دګلوغرونو پرڅوکو دلمر طلایي وړانګولا د نورکرښې نه وې ایستلې چې دغرونو پرامتداد د سروګولیو پلوشې خپرې شوې او وریسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله دالوتکو مهیب ګرس ددښمن دنړېدلی او وارخطا موقف څرګند وې وکړه - لدغولړزونکو ډزو او ګړسهار سره ماشومان دخپلو پرېبسترو کې راکښېناستل - دپوښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څوڅو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د برڅه سره وویل او دیو بل په زړه وپوهېدل - دسترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه دهغوی پزکوروونو ورخېږي داوبوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په دوی به څه حال راځي...

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که توه وراندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ بنه ټود روان ؤ، مجاهدینو په درېو برخوکې دد ښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد دټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا ددرند و ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باراو چلېد - سرې به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد دټوپک دیوه ډز په ځواب کې د هغه پر مورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوره شوی وي او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد دټوپک ډزشو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نږکولی به وختي د دښمن پر بدن مینتي وه.

بنځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو دوخت کومه نیمه بندکړي روپۍ وه له ځینو نورو څېزونو سره یوځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخښې کړې نو زړه به بیا څه وبرته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یوورې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې دکورونو دزېرو غورو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تنګ څخه پاته شوه خوځکړه په ټول قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل: ما ته د دښمن لدویښتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغرېدل اوله وحشت څخه دوکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې دد ښمن دلیونی تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خندا کې په ورک غږ به یې ویل: ماته یې دکولیو په باران کې د دوی بې ایمانه تړیکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله دشوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خوداې غیرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هریو په شا لګېږي هرمردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لومړي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له تاڼک نه د یوه صاحبمنصب ګېن لاس سنګاره شود څنګ بجاهد ته یې وویل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا تاڼک، لاری او . . . . . . یو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد ګوته نه را کاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خاني پرموټر ومښت چې د تانکونو له منځه یو دړز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغراندې اوچاودنه راسې سخته وه چې نژدې تانکونه او لاری یې همغلته پخپلو لمبوکې واخیستلې او د نورو چې وس کېده اولاره یې ایستلې شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کړه.

اوچې له کابل نه د تېښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو هغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له خلاوو خوا او هوا نه څه کوي چې د حُمکې له تل نه هم ډزې او بریدونه کېدل. داسې چې هرکوم هرې ډېرې، هرې او ني او هربوټي پرې بارونه چلول.

...او: په جرګومرکونشي کار تمام

د خلقیانو له جګړي ستومانه او نهیلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځیني اقوام وته د هغوی سپین‌ږیري او مشهور ي خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چرګې لاندې اوسېدل د جرګي په نوم واستوي.

هغاؤ چې په کابل کې یې د ورکو مشهورو خبري او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونوکې د هغو ټولو ماموریتو نوموننیول شوی ؤ چې د وږدکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریتو د دوو دي خور لو په سالون کي راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علي شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یو امیني خلقي او لکه امین د مارغونډي ښایسته ؤ د

په نبنه کوم خوداېي غيرت چېرته په تندي لګېږي! هرېو په شا لګېږي هرمردار
عسکر يا صاحب منصب چې ګوري نولومړۍ په پونده لګېدلی وي.

د هغه به هميشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او ترېخ ساعت کې به
هم هغه يوه نيمه ټوکه وېشتله.

له ټانک نه د يوه صاحبمنصب کېن لاس سنګاره شو د څنګ بجا هد ته يې
وويل که مې سترګې کار کولی نو د ساعت عقرب مې يې په نبنه کاوه
ته ګوره ورته ؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا
شول هغه به د ډزترمخ د عسکر، صاحبمنصب ، يا ټانک ، لاری او . . . . . . يو
ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بيله
دې يې هېڅکله پرماشه ګوته نه راکاږله .

خدای خبرچې د کوم مجاهد د ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د
ټانکونو له منځه يو ډز اولمبې پورته شوې .

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه (راسې) ټحکه وه چې نژدې ټانکونه او لاری
يې همغلته پځپلو لمبو کې واخيستلې او د نورو چې وس کېده او لاره يې ايستلې
شوای نو بيا يې نه سمه ګتله اونه کړه .

اوچې له کابل نه د تبنېتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو
هغوی خبره دومره لويه کړې وه چې : پدوی له غلورو خواوو او هوا نه څه کوی چې د
ځمکې له تل نه هم ډزې اوبريد ونه کېدل . داسې چې هرکمو هرې ډبرې ، هرې ونې
او هربوټي پرې بارونه چلول .

. . . او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقيانو له ځګړې سټومانه او نهيلي حکومت د ې ته اړ شو چې د
زور له لارې نه بلکې د زاريو او نسواتو له لارې ځيني اقوام و ته د هغوی
سپين ږيري او مشهوري خبري چې په کابل کې د دوی د وحشت ترڅېړې
لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي .

همدا ؤ چې په کابل کې يې د ورځو مشهوري خبري او نحور داخله
وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموريېنو نومونه نيول
شوي ؤ چې د ورد کو ځګ ته منسوب او لاد خرڅي پله د زندان مېلمانه
شوي نه وو .

دغه کسان د روژې په وروستيو ورځو کې د داخله وزارت د ماموريېنو
د دوډۍ خوړلو په سالون کې راغونډ کړي شول .

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير ؤ ، خود
دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو د لوی قوماندان انجنير علي شاه
پيمان په لاس کې ؤ .

علي شاه پيمان چې يې اميني خلقي او لکه (امين) د مارغونډي ښايسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېر کبر او فخر کې راننوت، دحق په جانب او غمناکه پوز په نیولو سره یې د دغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه د یوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیاته مینه لرم داې هم وویل چې وردګ د حکومت له نظره ډېر شریف خلک دی په تېره بیا پر ده ډېر ګران دی.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې د استوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل څ وار وي خو زما دا حالت پدغه مېړني او غیرتي قام نه لورېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وړدګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی د هغوی په مخ کې دریږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویل وویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هر څه چې د رسره کوی بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

د پیمان په خبرو کې د څکځ ماموریتونه تر پلاله لاندې یوا خطار او ګواښ هم وړاندې شو او هغه دا چې داماموریت دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې د خپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو د ډرو —

اندېښنو لوخرې ختلي هغوی زیاتره د پیمان خبروته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي ؤ دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکي حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په ترڅ کې وویل حکومت اوس هم د دې دول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شا محمود او ا‌لله‌دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ هسکو تېتو — وروسته د یوه لست له مخې د هغې کسانو نوموونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماز یګر دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېر لوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډېرې ګولی وچلولې هغه ګولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې تر څو ځمکې ته را رسېدې نو د ټولو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالوبه د هغوی دلږې شېبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چا به له قهر او خښم څخه ټوټه کړې - چا به بابیزه ا یستنه او چولی او یو نیم به فکر ورته یووړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه او یوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې رانوټت، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولوسره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردکوسره ډېر زیاته مینه لرم دایې هم وویل چې وردک دحکومت له نظره ډېرشریف خلک دي په تېره بیا پرده ډېرګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړچې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شوېدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو تېوله سیمه ورباندې په بل ځ وارو وي خوزما داحالت پدغه مېرني اوغیرتي قام نه لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنی حکومت او وردکو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردکونه داسې کسان شته چې د وردکو په مقابل کې دسختوجګړو اوعسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خوزه د یوه پښتون په توګه چې وردک ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څاوه ویې وبل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې دي درسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیان په خبروکې دچک ماموړینوته تر پلاله لاندې یواخطار اوکوابس هم وړاندې شو او هغه داچې داماموړین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو دیرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو ډزرو ــ

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیان خبرو ته نه بلکې خپل ژوندته او سبا ته په فکر کې و. داسې غمناکه چوپتیا چې سرې فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې پې سترګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یې وخت ډېر مقتدر والي و دغه چوپتیامات کړه او دنورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام پدغه دردوونکې حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرتخ کې وویل حکومت اوس هم د دې وول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالا شامحمود اوبل دبوم کلي نعیم په غونډه کې پاتې شول دوی د یولړ مسکو تېتو ــ وروسته د یوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردکو ته دجرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګردوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې د ډېرې کولې وچلولې هغوکولې الوتکوته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکوله پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو دېرو لوپام هغه خوانه ووړه ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه د هغوی دلږ شیبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلې چاېه له قهر او خپتم څخه ټوټه کړې - چابه بابېزه ایستو اچولې او یونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او ددوی د ایماني پرتم پروړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پانې یې په تول دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو دا انقلاب سره تضاد نلري. نوځکه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلي د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لاره هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرکل)، ۳- عبدالغني خان ۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خر، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان ۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالروف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالروف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خر.

۲- ډګروال عبدالحق د شنې په زوی مشهور.

۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

۴- حاجي موسی وردک د شیخ آباد.

۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.

۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعي اوسېدونکی.

۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.

۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.

۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیمې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاڅکی ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېښلایي ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او سباپي پخپله کتنه یې راو غرغړو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وراندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وکي اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پرورانده سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پانې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي ؤ:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکي دانقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تراوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپږه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو دپاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انورخان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابرګل)، ۳- عبدالغني خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خې، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان،
۱۴- ملک شیر آقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخواني والي اسمعیل خان،
۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان،
۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انورخان اکبري او څینې نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.

لدې څخه هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه د یو محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خې.
۲- ډګروال عبدالحق دشمنۍ په زوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شیر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوراخېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوراخېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (۱)

سیې ته د جرګې دغړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظریې لرلې ځوان پاتکي ورسره مخالف ؤ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه دېخلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د پخلاینې ندی خو د جرګې رد ول هم سم ندی جرګه منو او بیا یې پخپله کته یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وراندې کړ شو چې جرګه دې راشي خوغړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(۱) وګ - پرچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړیو مجاهدینو او د سیمې د اوسیدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه و منل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم د اهرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکینول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې لیرې کړې اوس هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه وړ انتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غوري او مشرتوب سره د بې وروکي ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او د بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره داچې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو د واړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړ و چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ټول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو داخیال کاوه چې یوه داخوړه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوړنیو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یو له کواښه د ګډ عمل هم ترسره کړې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښا جوړه له احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کیږي موږ نه پوهیږو چې هغوی ولي ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟ دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېړه او وارخطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خو د ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدا رنګه د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و د ډېر و د تعجب په سترګه کتل خانکل د ناوېو د ورپلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه پر هیڅ توګه د داسې جلسونو نه و خانکل ځیله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سرک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور به هیڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه داوه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مخ زېږ بل درونډ ګونګړی چې سره و یې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو منځو کې هم یو پر بل نه و و او داوه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د کړيو
مجاهدینو او د سیمې داوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلو
مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د
راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي
کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و.
خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه پرکېنول شول او د شورا غړي
او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د دوی او
وېرې خپسې منګولې نه وې لېرې کړي او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې
توم به څه وړسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه وړ انتقام او
غچ اخلي، دغه وړ او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره
ښه څرګند ېده- دوی ته ځانونه له توپلې مشهورتیا، مخوری او مشرتوب سره
د ډېر وروکی ښکارېدل، د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي وادِ او ډېر سیاله مقاومت
له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو
په راتلو مجاهدینو پرلس مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې
په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته توپک پر لاس
او په کارتوسو پټ ولاړو چې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پرڅت
یوه ول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول- دوی به یوه ځای کې د
بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړي او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې
ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هرچا یې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه داخوړې
دروند توپ دی- دوی د الله اکبر په پر له پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د
غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت نندارهٔ ښودله چې څېنو
څېنو به یو له ګواښنه د کړ عمل هم ترسره کې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه
خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړې
وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه له
احوال وروسته خپلې پوښتنې پډې ډول پیل کړې:
د الوټکو نه په اچول شویو کاغذونو کې تړول معرفي شوي کسان
نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان
هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي خو به نه وي؟
دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولي کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې
سره مخامخ شوي وي یو بل ته په ېره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:
واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې
ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل
شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف
په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشرهم د دوی
د تلولي حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانګل ماما موجودیت
ته پډې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و ډېر وو تعجب په سترګه
کتل خانګل د ناویو د وړلو او راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده
آس په کرایه نیول کېده او هم په هیڅ توګه د داسې غلسونو لپاره خانګل مناسب موضوع روښانه کړه ویې ویل:
چې لیه مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټړ
ودرېده او دی یې هم وروسره موټړ ته وخېژاوه نور په هیڅ هم ندی خبر
بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت
نمایندګان- دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مغزو یو بل د روند ګوزار و چې
سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول- د جرګې غړي په خپلو مخو کې
هم یو پر بل نه وو باوره او د اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتني په ځواب د هر سړه
وخوځېدل او خوځېدل د هرې خبرې په وړوولو خو ښاغلی وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې وې ویل چې موږ باید خلقیانو د نژادي توپیر
پرضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګنیا دی وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ
دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په موږ ووینو او بیا هم دوی لګیا دی او د مرتجعینو تاپې
په موږ لګوي او س نو تاسي ووایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه
ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړی شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسي زموږ مشران
یاست تاسي پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورونه
چور شول. یوازې زموږ ماشومان نه بلکې زموږ څاروي هم د الوتکو په لیدو سره
احساسوي چې د محشر ورځ ورباندې راتلونکې ده. خو موږ به د غه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې موږ ته خپل زور ښیي د اسلامي جذبې او قومي زوله
مخې سرټیټ او انسانیت وروښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې موږ داسي فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم موږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نه شو ګرځولی که چیرې د سولې جرګه
زموږ ملامتي را برسېره کولی شي راودې نبیي موږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ورېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرې څه ناسته وه وې ویل موږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسي کورونه سوځولي او تاسي ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسي هم صرفه نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د چکڅ هوټل خو ولسوال خپله
عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او یوازې یو
ښوونځی چې څو ځله حکومت زموږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې مو جوړ کړي او بیا به یې هم موږ جوړوو، نو موږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان نه دی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسي یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا
قطع کړې. دا وبوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لږ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې اوبه تویې کړو
تاسي موږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کومې چې
زموږ له صلاحیته پورته دی هلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه
وخوځېدل راوخوځېدل د هرې خبرې یې وژوولې خونبا غلي وجدي دا
مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو
مشرانو هر یوه پخپله وار خبرې وکړې ویې ویل چې ولې په خلقیانو د نژادي توپیر
پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو
او پښتانه د هزاره گانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګټیا دي وایي
چې انقلاب پرمخ تلونکی هدف نه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ
دوې پېرې په شخړ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي
اختلافونو زمانه بیا په مونږ وویني او بیا همدوی ګټیا دي او د مرتجعینو تاپې
په مونږ لګوي او س نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یوکه دوی.
د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه
خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي مونږ څه
ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سوراوربل کړې شو.
د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران
یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وکرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د
څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورنۍ
چورشول. بیوا ځې زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروي هم دالوټکو په لید وېره
احساسوي چې د محشر ورځ وربا ندې راتلونکې ده. خو موږ به دغه ډول
ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه اوروي او د توپ
ټانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل نهور بنیي د اسلامي جذبې او قومي زوړله
ملي سرپټوب او انسانیت وروښیو.
مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لارکې یو تن هم ژوندی نه پاتې
کېږو نو چې مونږ داسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه بږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سړه لدې هم مونږ
مسلمان او پښتانه یو د ملامتۍ بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه
زمونږ ملامتي را بر سېره کولی شي راودې نبیې مونږ به پوره حوصله د هغو
خبرو اترو او ربېږ وته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې
شوې وې او د زړونو درزا یې لرڅه ناسته وه ویې ویل مونږ پخپلو سترګو
ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان
دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدي او لکه چې
حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.
د شورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د چګړه هو ټل خو ولسوال خپله
عسکری چونۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شوا و بیوا ځې یو
ښوونځي چې ځوځله حکومت زمونږ پر ضد دیوې اډې په توګه ترې کار
اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي
اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نو مونږ
هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د بریښنا فابریکه لکه چې تاسې یې
ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پرکابل مو بریښنا
قطع کړې. دا و بوبند او نور ټول تأسیسات فعال دي.
د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه
خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته
ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سړې اوبه توی کړو
تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړی کومې چې
زمونږ له صلاحیته پورې دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له
حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه
مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې حق د جرګې غړو ته هم حاصل و چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا وړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشې کړی که چېرې یې زموږ بندیان راخوشې کړل بیا به نورو خبرو ته هم سر کېښېږو.

شورا ډاهم هیله لرله چې ټوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کېږي خو د جرګې غړی وېرېدل چې کېدی شي مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې وېرې له امله ټول غړو ته د تلو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې و چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان نه دی رسېدلی. ده پر ټولو سه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا و چې اسماعیل خان ما یار د جرګې په نمایندګۍ د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکي یادداشت کړل. اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته نه دی بلکې له دې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوندغړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو مخامخ کړېدی.

علي شاه پیمان وویل: ماغوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسې ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوږه پښتو یې وویل:

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې تره کی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهرباني وکړي...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه نه دی وردګ ډېر ورباندې ګران دی نازورباندې لري.

بیا یې وویل ربښتیا چې قوم ملامت نه دی ماته دوټل شوی ولسوال وروړه راغلل او راته یې وویل: چې زموږ وروروردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شوېدی. پیمان وویل ماڅکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې دا کار شوی وای او زما خلک په زور په موټرونکې د جګړې له پاره استول شوي وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمۍ او د پستې غاړې او کله بیا ګواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د تنګي او سېد ونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسې عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعي وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځې او اوږې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چېه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکې یې یوې خواته کوږ کړې ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هیوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي حق د جرګې غړو ته هم حاصل ؤ چې بېله غونډه وکړي. په بله کوټه کې کابو یو ساعت خبرې وشوې او لومړي شرط داوړاندې شو چې زموږ بندیان راخوشي کړئ که چېرې یې زموږ بندیان راخوشي کړل بیا به نورو خبرو ته هم سره کېښنو.

شورا داهم هیله لرله چې بوله جرګه به کابل ته نه ځي ځینې به یې له قوم سره پاته کېږي خود جرګې غړي ویرېدل چې کښي مجاهدین یې د برمته کولو خیال لري د همدې ویرې له امله ټول غړو ته د تللو اجازه ورکړه شوه.

جرګه کابل ته ورسېده د کورنیو چارو په وزارت کې د پولیسو قوماندان علي شاه پیمان چې جرګه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې ؤ چې د جرګې غړي روغ جوړ د ده مخې ته ناست دي او یوه ته هم کوم زیان ندی رسېدلی. ده ډېره تلوسه لرله چې د جرګې له جریان څخه خبر شي همدا ؤ چې اسماعیل خان مایار د جرګې په نمایندګی د جرګې د فعالیت جریان په مفصله توګه وړاندې کړ چې علي شاه پیمان یې مهم ټکی یادداشت کړل اسمعیل خان ډېر دلایل لرل چې قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او دخلقي حکومت نورو مامورینو د خلقي ګوند غړیو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړیو غامخ کړیدی.

علي شاه پیمان وویل : ما غوښتل جرګه له امین صاحب سره وګوري خو داسي ښکاري چې امین صاحب له وردګو خپه دی....

مایار په احساساتي بڼه د پیمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوږه پښتو یې وویل :

... فرق نه کوي امین خپه کېږي کې تړه کی، کې د هر څه قوم مهم دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وي کې حکومت مهرباني

وکړي ...

پیمان موسکی شو خپلې خبرې یې ترمیم کړې ویې ویل وبخښئ ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ویلی امین صاحب له وردګو نه خپه ندی وردګ ډېر ورباندې ګران دی ناز ورباندې لري.

بیا یې وویل ریښتیا چې قوم ملامت ندی ماته دوه ټول شوی ولسوال ورور نه راغلل او راته یې وویل : چې زموږ ورور وردګو شهید کړیدی. خو ما ورته وویل شهید نه بلکې مردار شویدی. پیمان وویل ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د وردګو پر پښتو او غیرت باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون یم که چېرې زما په ولس کې داکار شوی وای او زما خلک په زور په موټروکې د جګړې له پاره استول شوی وای ما به هم د وردګو په څېر اقدام کاوه.

پیمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتیا کله د نرمی او د پستې غاړې او کله بیا ګوا ښوونکی او شخصي خبرې کولې پدې کې د تیلفون زنګ راغی د هغه له خبرو داسې څرګنده شوه چې مقابل لوری یې د مرکزي قواوو قوماندانی ده چې قوماندان یې د وردګو د تنګي اوسېدونکی محمد دوست دی.

پیمان په تیلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وویل نه نه، ګوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې د سولې امید نور هم زیات شوی تاسي عملیات مه کوئ د وردګو مسئله ماته پرېږدئ زه د وردګو ضامن یم وردګ ښه خلک دي.

دا معلومه نشوه چې د پیمان دا تیلفوني مرکه مصنوعی وه که حقیقي.

پیمان بیا وروځي او اوږې یو ځای وغورځولې غاړه یې تازه کړه چپه سترګه یې لږ چوغه کړه د خولې ښې وښکی یې یوې خواته کوږ کړ ویې ویل د هغه اعتماد له مخې چې زه یې د وردګو د هیوادپالنې پر روحیه لرم که چېرې

ژما په اختیارکې وای ما به وردکو ته ویلی وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خوزما اله واکه وتلی خبره ده خو هغه څه چې زما اله واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بند یانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خوهیڅ خبره نشته.

خولا وردکو ته زماغوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو له والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به ترهغې د وردګو د بند یانو لستونه او نورکار او بار برابر کړي.

پدې دول جرګه بیا وردکو ته لاړه. خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړی شي بیا به موږ چپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له تول جریان څخه خبرکړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې دول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د داړو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه اوله دوی څخه یې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بند یانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په رسید و مجاهدینو دا دول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هېواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار موږ ته وښوده چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو ډېرا ترخلک د مامور - منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلک په یو پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زموږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زموږ له پاره امکان نه وتلی خبره ده - که چېرې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زموږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ موږ بالخره نه غواړو بیا هم دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیرو له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوی کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. داونځې د موسۍ خېلو او سپدونکی داکسا غړی عمر وردګ چې دېرشیک زلمی وُ او د نوی موږ مثلث پټلون یې اغوستی وُ او بیتلي طلایي وېښتا نو یې د یوې پېغلې له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلي وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړي خو زماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه وردکو ته دغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ماسره دی د هغوی په باب خو هیڅ خبره نشته.

خوله ورډکو نه زما غوښتنه داده چې خپل ښوونځي دې پرانیزي خپل سړکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هر څوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی تر هغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي او غوښتنه یې وکړه چې جرګه یو ځل بیا قوم ته ورشي. او دی به تر هغې د وردګو د بندیانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي.

پدې ډول جرګه بیا ورډکو ته لاړه - خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یو ځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بندیان خوشې کړي شي بیا به مونږ خپلي نورې غوښتنې وړاندې کړو.

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیایې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړې هغه ظاهراً د لستونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لستونه برابر کړي.

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتي وُ چې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي. د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو دا ډول ځوابیه لیک ورواستاوه.

د سولې د جرګې محترمو غړو!

له یوې خوا ستاسې تر نظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بیلو بیلو ځایونو کې د وردکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کار مونږ ته وښوده چې حکومت د چل او دسیسې فکر لري.

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامور - منصبدار ښوونکي - کارګر - سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بیلو بیلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په دوی پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسیدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري خبره ده - که چیرې حکومت په رښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو - خوشې کول او په پیشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی - د وردکو د بندیانو شمیر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بالخصه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي.

د چک د سپین بیر وله خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوي کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته.

مایار د غونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ. دا وخت د موسی خېلو او سپد ونکي دا کسا غړی عمر وردګ چې د پر شیک ژلي وُ او د نوی موږ مثلث پتلون یې اغوستی وُ او بیټلي طلایي وښتانو یې د یوې پیغلي له -

(c) ketabton.com: The Digital Library

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالۍ کې یوځه وړاندې هم ؤ . د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سرد نمو وپښتانو دلیرې کولوله یوه جانانه حرکت سره دوړځو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګو له بشریت سره خیانت کړېدی د ېرسترجنایتکاران دي چې د افغانستان پوزه یې پرې کړې ده- خارجي اتباع یې وژلې- جنایت وردګو کړې خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی .

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کړه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړېدی چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو نه ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه خونازولې دي چې پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله دېردوام نشي کولای .

مایار دعمرخبرې ترهغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل ردکړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي .

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابر بده مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکې راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې ردکړې اود پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت سنه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سرد وپښتانو دلیرې کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروړ یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او وروړ یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي .

هدارنګه زمونږ د اونخي یو د کروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي نه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو اوپدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړ یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهنې د چین اوشوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مسأله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مسأله نه حل کوئ اولا یې غوړېږوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاوری راوغوښت اوهغه ته یې سوګند وکړ چې خو شیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې څه وویل ؛ یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې چون نور وردګو ته حوصله نشو کولی دعملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوځه ورانډې هم د
روشنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولي یې په خوله کې
وی داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل
ده له خپلو سترګو نه دسردنمو وپښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت
سره دوړځو او سترګو په بلوبلو اشاره وویل: وردکو له بشریت سره
خیانت کړیدی د پرسترجنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې
ده- خارجي اتباع یې وژلي- جنایت وردکوکړی خوتور او تومت یې په
خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او وجدیت په کډه انداز کې زیاته کړه: داخبره دروغ
ده چې دوردکو بندیان به خوشې کیږي- جنایتکاران څوک نه خوشې کوي
وردکو داسې جنایتونه کړیدی چې که حکومت دخپلو نازولو سترګو ته
ونه ګوري دوردکو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه څونازولی دی چې
پرحکومت ګران دي اود هغوی په خاطر وردکو ته صبرکوي خو دا
حوصله دېردوام نشي کولای.

مایار دعمرخبرې ته هغه ځایه چې وردک یې جنایتکاران
بلل رد کړې او بوځل بیا یې دقوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت په
قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه اوکتنه ددوی
په وسیله برابره ده مخ ورواړاوه ویې ویل: دعمرجان په خبرو کې ځیني
داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً دجرګې د دوام ضرورت له منځه وړي
هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې
رد کړې اود پیمان په اړه یې وویل چې وردکو ته ددا نیت سنه دی هغه
غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمربیا له سترګو نه د سر د وپښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره
په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه
چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار
کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو وروړ
یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل وروړ یې د اشرارو
(مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي
خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې
د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو دګروال دلته ناست دی چې
سید حکیم نومیږي زه یې سنه پېژنم لاس یې داشارې په توګه
هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر ورورې یې په اونخي
کې زمونږ پرضد په جګړه کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان دا حل هغه پخوانی پیمان نه
ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه بهڅې
دچین او شوروي ترمنځ دکشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې
اصلاً دا مساله نه حل کوئ اولا یې غوړځوئ او ددې له پاره چې دوردکو
په باب خپل سنه نیت ثابت کاندې او وښیې چې پدې مساله کې څومره
ترڅشار لاندې دی خپل یاور یې راوغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ
چې څوشیبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تیلفون کې
څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل:
چې مونږ نور وردکو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې
لرو.

پیمان د دغه شهادت له اوریدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې ورډکو خپلې پښې لا اوږدې کړې. په میدان، نرخ کې پې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتی په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تېلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړېدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د بنمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تېلفون یې راواخیست او
ویې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو پدې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ
وروسته څرګنده شوه چې هغه نه و نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
و، پدې اړه داسې لیکي:

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي تر یات
شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو، اونغي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه.
مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع
جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږئ او د فرصت نه به -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار ګړول هغو کسانو ته معلومېدای
شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د بېروکسانو
نه پوره اوکتنه وکړم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. اویا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چې ته هم چا
هم زړه نه شو تېنګولی ځکه د احل چې ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سړې
د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه
د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

جریان کې ورډګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان ، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په ګډون تخریبکاری کوي .

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدی .

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د بې معنی معنا نلري ؟

پیمان وویل : د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خود هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم . تیلفون یې را واخیست او وې ویل ، که چېرې د صوفي سلطان محمد ...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ ، که چېرې تاسو یې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولېږئ وروسته څرګند شوه چې هغه نه وو نیول شوی .

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و، په دې اړه داسې لیکي :

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د اجرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو ، اونغي ، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي . پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نور و غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه .

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل : چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست . ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بورۍ په جامع جومات کې راغونډېږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه دمخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګورې که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې پښې وباسو !

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي . له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وبویست پدې دومره موده کې د پروکسانو زه پوره اوکښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و . او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شېبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې ، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د غه معما ناندې څوک پوه نشول .»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هم چې زه هم نه شوه ټینګولی ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنی ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ ځمخه د ورلو هېڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چې ته د جرګې په رسیدو اوله مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یوله خبر وا وبحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر اغي چې سیمې ته یو لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوبنه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېرې پرده غوړولې وه د هر وار خطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خوداسې و نه شوه د دوی دویرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا د ولس د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو شبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړه پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او د پروانورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کېږي شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تر دخیو توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یا ست خالي لاس مو نه لېږو موږ د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو بیا یې دومره مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د هر پارولو څخو مشرانو یې پرېښودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پرېکړې بنه درلوده د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپرستی لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د ستړګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. داځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسیدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - مونږ د زما نخیلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړیدی مونږ پخپله یو نامعلوم ځای ته روانیږو
نور نو ستاسې خوښه چې له مونږ سره په قوم کې پاتې کیږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویرې پرده غوړولې وه ډېر وارخطا وو. له دوی
سره دا ویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی ځنې غچ اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زمونږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوي نه
واست نورو مشرانو هم دا ډول د مهربانۍ او داډ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
ښو ښو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په زړه پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: مونږ ته ثابته شوه چې تاسې هیڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول. ښاغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاتې شو. اسمعیل خان ما یار هم وروسته د -
هجرت لاره ونیوله. خدایداد خان او ډېر نور وهم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کوم شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري.)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې مونږ ته معلوم دی مونږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت مونږ ته تش لاس راولیږلي که څه هم مونږ ترې
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زمونږ مشران یاست خالي لاس مو نه لیږو مونږ
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
ښایي دومره مهم څه یې نه وي خو مونږ ته هغوی یوازې دومره اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېښنو دل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کواښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپیټي لیک وړاندې کړې شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او د دې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په ساره سلوک قضاوت
کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

مونږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني میني لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې مونږ ته د قومي جرګې

په وسيله د يوه ځوان په توګه پيغام رالېږلی ؤ اوکه چې د جرګې غړو موږ ته -
وويل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو
کوماندوی هليکوپترونو داوبوس توپونو، غرنيو هاوانونو، زره دارو -
زره‌پوشو- درنو او سپکو ماشينګنو او درنو بمونو يې کورونه وران کړي
ندونه يې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه يې سوځولي. ښځې او ماشومان
يې په غرونو کې د روزګار سړو او تودو ته سپارلي دي او په ځای د دې
چې دوی ته کوره، کالي او ډوډۍ ورکړی شي کالي يې حکومت په غلا وړي، کورونه
يې سوځول شوي او ډوډۍ يې له خولې نه اخيستل شوې ده يو ځه ژړلي
وو او زموږ په غم کې موځان راسره شريک نبودلی ؤ- دا ديوه رښتيانی افغان
وظيفه ده چې د نورو په غم کې ځان شريک کړي.

خو کوره په پښتو او پښتونولۍ کې سياسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه
ده، پښتانه د تور او پېغور پورې ځانته نه پرېږدي که هغه د وردګو غونډې بې دفاع
قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ايمان
او افغانيت په ځای کولو ديارو قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي
زغملای خو ښه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستيو
پېښو کې وردګو کوم مسئوليت نه درلود.

موږ خپله قامولي له پليتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو رنو په تاسې اړه لري
چې په خپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجنې جوړې خبره که چېرې تاسې اسلامي شريعت حقوقي
پرنسيپونه او يا د پښتو لارې نرخونه او کامې په نظر کې ونيسئ او د بنديانو
او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غونډې او شرايط
به هم ولاړ وي کړی شي او خبرې به دوام پيدا کړي د قوم له خوا تاسې ته د ا دو کول

کېږي موږ هيڅکله د ملامتي تو لو پېغور په ځان نه منو.

کړانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مينه
لرئ نو بيا هم د يوه پښتون په توګه د دوی د مظلوميت او نه ملامتي حالات لکه
څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړيو ته موشرح کړی دی -
هماغسې خپلو سترو مقاموته وړاندې کړئ.

په پای کې بناېي ووايو چې د وردګو مظلوم او خپل شوی قوم به هيڅکله
هم د زور او ظلم په مقابل کې تسليم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چک د سپين بږيو له خوا

وګورئ د ليک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان ديپلوم انجنير
علي شاه پيمان د ماشوم غونډې د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب
شوی په دې ډول د مخاطب معنا دا وه چې قومي مشران له هغه سره د يوه
داسې چا په حيث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عين حال کې دوی حکومت په رسميت نه پېژني يوازې د علي شاه جان
پيمان د شخصي احساس له مخې هغه ته ليک استول شوی.

د ليک د متن په اوږدو جرګې پيمان ته وويل چې داسې نده د وردګو
سپين بږيو تاسې ته په درنښت کتلي او تاته يې د دې وياړ بخښلی چې د يوه
پښتون ځوان په توګه ستاسو د هيلې او آرزو سره سم درته وظيفه وسپاري ترڅو
تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او په دوی باندې د وروستيو
بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پيمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه يې وړاندې
وروسته واخيستل بېرته ميز ته راوګرځېد سترګې يې را وايستلې او پر مېز
يې د سوک له يوه سخت ګوزار سره وويل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته — وویل تاسې د وردکو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داو بوس توپونو، غرنیوهاوانونو، زره دارو — زره هپوشو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو بې کورونه وران کړي نړونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي - ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سرو او تو ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یوڅه ژړلي وو او نن مونږ په غم کې موځان راسره شریک شو داود ی، دادیوه رښتیا نی افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خو کوم ورو په پښتو او پښتونولی کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د ننګ او پیغور په چا نه پرېږدي که هغه دوردکو غونډي بې دفاع قوم هم وي، دومره کولی شي چې تر وروستی کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نه شي زغملای خو بنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پیښو کې وردکو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قامولي له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کاڼي په نظر کې ونیسئ او دبندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولاړ شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته د او درکول

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تورلو پېغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د وردکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو ستر و مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردکو مظلوم او خپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانې دې برکت شه
د چک د سپین برو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غونډي د سترګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی په دې بول د مخاطب معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې دیر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دا لیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نه ده دوردکو سپین بیری تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې ترڅو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکی ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځېد سترګې یې راوایستلې او پرمېز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولی ته تېر

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ډېللو په اره درثیم دا حربه هم د ورد ګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړینه شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب ر په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د ورد ګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شویدی لوستونکي ته ولي شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د ورد ګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که د وی دلته را شي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورسره زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند اند تضمین هم ضروري دی چې دا خبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یوازې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې ورد ګ ما مړ کړي زمونږ د بین المللي دښمنانو نیونه به څخ شي او په خپلو اړیکانو کې به وو ایي چې ورد ګو د داخله وزارت دا منیې یوستر قوماندان وواژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتي بڼه یې درلوده ولیکه،

د پروقد رمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د ورد ګو د جګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسید د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وې زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان وروڼه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله څمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتامي سره کوم مخالفت نه پورکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله کامیا به اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وو ویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارځښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غولوي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه بشپړه ګټه استفاده وکړي پدې دول د ولسونو دا ګیلو په اړه درڅم دا حربه هم د وروکو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی غاړې ته ښیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب د په افغانستان کې دعنعنوي جرګو نن او پرون، څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوي دي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وروکو د هغو جرګو په اړه چې ایسکوال خپله د هغې برخوال وګڼل شوېدي لوستونکي ګوګلی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم. زه د وروکو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله ځانمخ وکورم، که د دوی دلته راتګ مونږ بدېږي په درنښت هرکلي وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېرلي زه هم څمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند اند تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یواځې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وروکو ما مرکړي زمونږ دبین المللي دښمنانو نیونه به خلاص شي او په خپلو اړیکو کې به وواېي چې وروکو د داخله وزارت دامنيې یو ستر قوماندان وواژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د نښواتي بنه یې درلوده ولیکه:

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وروکو د ځک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه ډېر شیان نه لیکم - خو د پښتانه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غوېانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتي بخښي - زه وایم چې خپله خاورې موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتاسې سره کوم مخالفت نه بورګلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو دلید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی ؤ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ دول ملامتي مو په ځان و نه منله نو جرګې ته حاضر شوو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین ځنې کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت بګتی یې یکنواخته غږ وله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر تره کي ورتپلی ؤ - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی ؤ.

هر ماز یګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولي سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او ابا سیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوږي د بد مرغې کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نوره هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورننیستلی وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی ؤ خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو دو رښیمنو

زېندی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاتې ؤ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او کوابنو نه د هغه زړه تړول ؤ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه څوله.

وردګو ته یې له ځواز زړه ډک ؤ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولی وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردګو تا نکونه او الوتکې وربارش کړی. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ ؤ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشین ګڼې هلته داسې ښکارېده لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژبغړانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرما نۍ یې اور بل کړی ؤ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کورکې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې ځنې له دفاع وکړي ښایي یوه جبهه ولري که څه هم په چرې او موشکش ټوپکونو هیڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورمبې سره ځمکه لکه د زلزلې رپېده - جاروېدا او بهاران اورا وه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او دحق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکې پاڼې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصؤنیت ټکي یې یکنواخته غبرولې - ښځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پرتره کې ورتپلی و - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړی زندان کې د دوولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت ترمخې ځړولی و.

هرماښکر به د کابل له مکوړي راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیز ولی سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوېي د بد مرغي کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼلو د پرچمیانو کارېي کړي وو - د تره کي ډلګی یې د روسیې پرسفارت ورتیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلي وو خود روسانو غلچکې برید او کمین نیو نه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو دورپښمنو

زینډی وراچوله.

د ده پر وړاندې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته وُ له نورو ګردو د ننیزو مخالفتونو او ګوابښونو د هغه زړه تړلی وُ ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وګرځوله.

ورد کو ته یې له پخوا زړه ډک وُ ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د ولس په خپلو کې د جنګونو تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرمولي وه له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله په وردکو تاڼکونه او الوتکې وورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ وُ، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼ هلته داسې ښکارېده لکه ټن چې په کومه جبهه کې ستننګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ږغرانده لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پرما نۍ یې اور بل کړی وُ د احساساتو غرغړېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابي موجونه تو پاڼي کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښې هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لوېدلي غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې پر نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هرڅوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سپدونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې بې وسلې وو او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخپله دفاع وکړي ښایي یوه جبهه ولري که څه هم په چړې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شوې کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نېږندل او د دغې متل پربنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه ورټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورېږي سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جازوېږ داو ربار ان او راوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت کولیو خولې

بنخولي او په وينو کې لمبېدل د شهيدانو د سرلوړي کاروان بهير غازيان نورهم دا نتقام اوکسات دجذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګوليو په باران کې تورې سرو زخميان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شپږو ورځو خمرۍ به يې ترنيمايي لارې دماشومانو په لاس مجاهدينو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدينو لومړني ګروپونه دکمونو شهيدانو او زخميانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نه پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه ليکه کې مقاومت د لومړنيو ګروپونو له يوځايېدو سره نورهم پياوړی شو.

له پاسه د ليرې ليرې سيمو مجاهدينو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته رارسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سراومخ په کاسه کې به يې يوازې ځيرو او عقابي سترګو د ناخوالو او يې وسيو تر شا د ورو ستی برې د سوبې او د ژوندي امېد رڼا ښندله او دانتقام بحري تړې بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدينو ليکي لکه د سيند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو - د سيمې په کوټ کوټ کې د غزا جيغه پورته ؤ او دغزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د يو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات يې بارونه چلول او د اوربارۍ يې وروليې او هليکوپترونو د مجاهدينو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشيندار يې چلول - جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سيمې ته يې د مجاهدينو له پاره د ورتګ وړل ناممکن وګرځول - غازيان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن دا ور او ګوليو مقابلې ته اوږې ورکړې او سينې سپر کړې وې.

د سيمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ - هغوی چې يو ډول نه يو ډول وسله درلوده تکليف يې رسونا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپيانېدل او شهيدانېدل خوهغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړی وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځواني او د خپلو همځولو سرښندنې او مېړانې ته به يې وکتل نو ځانونه به ورته پيکه بنکاره شول خو چې لاس يې تش

وُ نو بيا:

اوکه خدای مکړه سيمې ته قوه ننوځي هله به بيا څه کېږي.

دهرې قوې له آوازې - راټګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هم دغه ستونزه چې د دوی د وجود غونبې يې ويلولې.

د جنګ په لومړيو ساعتونو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نوخلکو به خپل واړه غوروته ليږدول - کورونه به ټول تش پاته وو او تر هغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تره برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې خوورو سته بيا داسې نه وه سپين بيرې به په کورونو کې ور وسله والو به جنګ کاوه، اوبې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه ځاله او ځانونه به يې ګوښه کول.

مجاهدينو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او هدغه ځايونو ته څېرمه به چې يوځ او ټانکونه دلارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدينو د بريدونو پر مناسب وخت وُ - مجاهدينو به پر دغسې وختو او ځايونو کې بنه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو ټوپکو زړونه به يې له يو بې مخې پرې تش او د پوځيانو پر تنو به يې سره مړګ يخ کړل.

د جنګ زخميان د نژدې کليو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غم خوړنه کېده - داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه ليرې ځايونو ته د سخت جنګ په جريان کې د زخميانو ليږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کليو او کورونو کې سره له دې چې د پوځيانو د بريد او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ويره وه د تورو سرو له خوا به کلک هوډ او څه اراده د زخميانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شپلې څخه د جنګ، وينو او اورغوارې اوشرنغو ا ندې لمبې ختلې د هر کلي او هر کور - د هربودا، هرې تورسرې او هرماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنخولی او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپانې ځپې ته سپارل.

د جنګ په سر ولمبو او د کولیو په باران کې تور سر و زخمیان پخپلو کوروینو کې ځای په ځای کول او د شهیدو کې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ور رسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنۍ ګروپونه د کمنو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو نوره پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یوځایېږ سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیری لیری سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو او ګردونو کې به د اسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او یې وسیو تر شاد وروستی بری د سوبې او د پام د امید رڼا ښندله او د انتقام بڅری تری بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو ـ د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته او دغزا دول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یو توپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربارانې یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د هر چلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول ـ جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د وړو د مرۍ ور ول ناممکن وګرځول ـ غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن داوراو ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ ـ هغوی چې یو دول نه یو دول وسله درلوده تکلیف یې نه وښا نه ؤ او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړې وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانۍ او د خپلو هم ځولو سر ښندنې او مېړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

وُ نو بیا:

او که خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې ـ راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو هدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښتې یې ولیولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول ـ کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوی هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو، وسله والو به جنګ کاوه، او یې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او هدغه ځایونو ته ښېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو هر مناسب وخت ؤ ـ مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې بنه دخوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مرګ یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او دارو درملو غمخورنه کېده ـ داکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشي او د ټول کور او کلي د تباهي ویره وه د تورسرو له خوا به کلک هوډ او څه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شپلې څخه د جنګ، وینو او اورفوارې او ترېغرانده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور ـ د هر یو دا، هرې تور سرې او هر ماشوم د وراني، بربادی

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر یم سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه را پرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې د غه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پر تم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سر ښندونکو د ډلې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سر ټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا پرمخه سره او پر سوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به از موېي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تېښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې د سرټېرو خپل او د توپکو زړونه ډک پاتې شول.

...او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمې سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو زمې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېتاوته هماغسې د پخوا په شېر مجلسونه ګرم وو. د جوماتونو تا واخانې بنې تو دې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شونو د جوماتو د تبي سر او پېتاوکي بند او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او داسې نره منلې وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړي اندازکې به یې ترلیرې لیرې د واورې غورېدلی ځادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي او نور د کابل په فتح کې پاته څه دي. ترار غنده یې شاو خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې، له قضا ما پسینی ورو ستم د کابل کندهار په پادشاهي سړک بېله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هر ګرز سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې دښمن په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. په دغه جبهه کې به دښمن وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالي ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شان به د مجاهدینو د ایماني پرتم پر وړاندې پرځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شان سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هغوی په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله و یا مرنه سره به او روا شکست یو له بل سره سترګې لګوي او هغوی به ازموېلي نو د تانکونو کتار د دوړو او لوګیو په تویان کې د تیښتې مخه اخیستې وه او دغسې د حق د لارې سرتېرو خپل او توپکونه د ک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو زړې په بېکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېټاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو - د جهاتونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېټاوکي بندو او به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او دا یې نه منلې وه چې دېخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي ، په ځانګړې اندازې کې به یې ترلیرې لېرې دا ورې غوږېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار خو د واورې لمن ورټوله شي بیا به ګورې چې پر کابل د اسلام بېرغ ورپېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دي ستر ارغندي شاو خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ، له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

څوک پرې هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتک بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې څوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه ډول موادو په وړلو سخت بندیز لګول شوی و او پېدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په همدغه ډول شرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آموا او اسپید سندرې او د هغه ستونې شلول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سورې پورته شوې او چې پر سبا یې خلک پېتا وو هغو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله کرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پر تخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لږ ځنې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه کېدونکي دي ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خورو ځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژني او پرکرکیو به پردې خوروي.

د جدې پرشپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وړ خپروني وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو راډیو خپروني سره پرتله کړې نو له هماغه لومړي ورځې څخه د مجاهدینو موقف - مورال، عظمت، برې او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وار خطایي دوه زړي - رسوایي او شرمېدلي ما ته جوت وه د

روسانو یرغل د خلکو جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې برا وړ میېږول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاتې - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سره راغونډ شول او د مرکز لوري یې ونیو. مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او د راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبرکاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځې څوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرمانۍ په نیم ساعت کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او د برو برید وکړ په میړانه وجنګېدل او د پوځې څوکۍ زیاتره برخې یې ونړولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوړ سپیکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنا یې په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو د هغوی ضمیر داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهر څه یې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادی احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تللو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځوک پر هم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تک راتک بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې ځوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت وړ لومړنیو موادو له سختې کاختې سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه وړ مواد وړ په ورن سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوی» د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.

په همدغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او اباسیند سندرې او د هغه ستونې شلول يې خپرول د تاشکند راډیو له خپرو څخه د ببرک ناړې سوري پورته شوې او چې پرسبا يې خلک پیتا و وهنو ته راووتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر ټانک سپور را وستلی او د کابل پر تخت يې کېنولی دی.

سیمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه - کېدونکې دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې څو ورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورونو څراغونه وژنئ او پر ځمکو به پر دې څروی.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی وړځ خپرونې وکړې او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپرونې سره پرتله کړې نو له هماغه لومړې ورځې څخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بري او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه زړې - رسوایي او شرمېدلي ما ته جوت ... وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کاروکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پراوړ ښېړولې وشیندل شي.

اوس نو هیڅوک ته هیڅ ډول سوال او شک نه و پاتې. کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سر راغونډ شول او د مرکز لوري يې ونیو ــــــــــ مرکز ته يې په بیړه بیړه ځانونه ورسول څوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوستې څوکی د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرمانی په نیم ساعت واوره کې چې نه سنګرونه او نه کوم کمر او ډبره برید وکړ په میړانه وجنګېدل او د پوستې څوکی زیاتره برخې يې ونړولې.

له حملې مخکې مجاهدینو په لوډسپیکر کې د څوکی پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیری په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنايي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو هغوی ضمیر یې داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او داهرڅه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو يې د آزادی احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راکرځېدل يې ناشونې و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسېدو د خپلو برید وتو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي پوځونو وحشیانه یرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړي ځکه له روسي جهنږ پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی وچې روسي لښکري به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډیرک په واسطه یو لړ مانورې ترلاس لاندې ونیولې خو بیا هم دینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوا، وخوړ، ولو مانورو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني نارو غیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په ځښنه کولی یې شي پدې ډول هرمرکز او حتیٰ هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ټرې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوی سپي ورسره دي چې د هرډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګنډې چې د زور پله یې درینده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی داد خلقیانو غوندي وحشیان ندي چې وژنه او جیل ته واچوي - دا ښاري او متمدنه ډله ده، لکه دخلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلي په غمو غمتو کورونو کې لوی شوي او بله دا چې دخلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. څنګه ببرک دیوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله وچې دهغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لا روکې د تالاشي لړې ترېوه وخته ختمه کړه ورډګو ته له کابل څخه دغذایي او نورو لومړنیو موادو ورلوڅخه بندیز ونه لیرې کړې شول.

خو دولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته دنیوي ګټ او پاریس غوندي ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی وچې د دیپلوماسی کرشمو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای تری هېرولی. په ریښتیا هم چې دولسونو حافظه ډېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځي وار او زاره ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه دروس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند سانحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کرار نه پرېښودل او دغه ورېې ټول د روس او د هغوی د برېښو پرضد یوه کوټلې سرتاسري او نه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي وُ داسې مقابله او مقاومت چې بري یې په تقدیر کې کښل شوی وُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه چمتو کړې ځکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ډېرګ په واسطه یو لړ ماشومان ترلاس لاندې ونیول خو بیا هم ډېرو ته د همدغو ماشومانو د اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوڼو وخوړو لومړانو ته ډېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن په سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هرځای چې وغواړي په خښته کولی یې شي پدې ډول هر مرکز او حتیٰ هر کور په آسانۍ سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د ډېر ژر وړل په دریند وه ، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسېدلی دا د خلقیانو غونډی وحشیانو ندې چې وژنه او جېل ته واچوه - دا بناري او ممدنه ولږ ده ، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هرڅه لیدلی په غمو غمو کوروڼو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري - پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم له همدې امله و چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لرې تربیوه وخته ختمه کړه او هر ډګروته له کابل څخه د غذايي او نورو لومړنیو موادو دوله ور لږ څه بندیز ونه لیږه کړې شول.

خو د ولس په مغزو کې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیوپارک او پاریس غونډی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پرېږدي، مقابله ورسره کوي وژني ، او ځان پرې وژني .

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیري هیڅ ډول توجیه لشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه وران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هېرولی . په ریښتیا هم چې د ولس په حافظه د ېره غښتلې وې.

اوس نو د نړاو ښځې واړه او زاړه ټول په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڅې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کړاو نه پرېښودل او دغه ورېی ټول د روس او د هغوی د برېښو پر ضد یوه کوټلی سرتاسري اونه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړی و داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیرکې کښل شوی و .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوړځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه - یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده - سپوږمۍ د دوپچن آسمان پر وریځو تېر وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوپچنې شپې په سبا کېدو نه وي خوښه - نن د سپوږمۍ وړ ښېښینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لیه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې - پښتنې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې راښکاره او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځای پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو - اوږدو سوچونو او بوږنوونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پېښمېنې په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تپ توپ وو بیواځې ستغې او سوړې انګولابه یې د درې په اوږدوکې څه ویرووکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوږجن وېر پخپله غېږکې نغښتي دي او یواځې همدا ستړي او ناکرار انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي - بوږنوونکو سوچونو په سر اخیستي - تر خو خاطرو او یادونو یې مخې ته داړې جېنګې کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې درون سکوت د درې په اوږدوکې د سهار دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوماڼه بزګرانو له پاره یو بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چتولو ته راد سره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لحظو د هغوی پر اوږو د یوه دېر درانده بار نه هم درنده موقفیه، اوږه مولووونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو دا سه له پاره کلیوال یو یو د ویالې غاړې ته راتلل، داو بو نا اندو وله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پردردمند او خوار ژوند یې یوه بله غموونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شیبه کې نیمایي جومات ډک

... اوښکې په غوړځنګ وي!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وریځو ورو ورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په - سبا کېدونه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښېښنو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښتنی د هغه داسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مېزې رالندو ول او یوې وېرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږده سوچونو او بوږنونو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پیشمینې په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریو هم چا منګولې ښخې کړې وي - د سپوږمۍ ونه یې تېپ توپ وو یوازې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوتې نه خوروي سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوځښ وېرې پخپله غېږ کې نغښتي دي او یوازې همدا ستړي او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنونو کې سوچونو په سر اخیستي- تر خو خاطرو او یادونو یې ځې ته داړې جنګې کړې او پېرهړولي خیالونه یې سترګې پټېدو او دمې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د درونه سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او دستوهانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ دکار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټلو ته راد بره شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمځو د هغوی پر اوږو د دیوه وړې درانده بار نه هم درنده اوږه لو لو ونکې تا میده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داود اسه له پاره کلیوال یو یو دویاڼې غاړې ته راتلل، داوبو نالاسه وله حرکت او د ځپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړوځېن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لږه شیبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو. لمونځ ادا شو. دعاګانې وشوې، وظيفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمر ځېلې وړانګې پوره نه وې غورځولې چې کړسهار شو
دا کړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوه موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړه ومنله چې د قوې د راتګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي. له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پرې راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره مخابره
ده او چا د تیارسۍ او بریېد قومانده ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وپوښتي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول. کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جوړې یې د کې
کړې، ټوپکونه یې ښه وکتل، خېلې یې کش کړې. ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې ښه وهلې. د حرکت لوري معلوم
و. د دغې ذکر منکاره ځای او د قربانۍ او ازموېښت مهال را د بره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت تېرې کوي، جذبات ورته لوري ښيي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاړ جار وکوي. حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپانې کوي او ویښې ورته د توېیدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک. دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم....

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نېغه وه. دښمن
معلوم و. مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتې. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل.
دوړې پورته شوې. د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته. د حق د ښمن
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ذکر ته په مینه او جوش یو له بل مخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړا روان دي د خوښۍ د زړي کوي
او د ساتېرۍ مخښې ولي.

ښن دغه لار داسې درنده، پخوا وقوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې د ایثار او سرښندنې هغه تلپاتې مقام و، چې د حق شمه یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

ټن په سینو کې د زړونو دزړا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې د باندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و یو سېلاب و چې په -
غورځېدو راروان و. یوه سمندر دې خوا ته اخیستي وه د انسانانو یوه
څپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې.
څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیانې وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تړه، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ ← شو- دعاګانې وشوې، وظيفې اوتلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خپرولا نه وه ايسته شوې دغرونو په
څوکو لا پروني پرېوتي لمرخپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړسهارشو
داکړسهار لکه دخطر زنګ په ټوله دره خپور شو. شپږ جوړې جيپ الوتکې
په دوه موازي کرښو دره ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو دټولو زړه ومنله چې دقوې دراتګ داشور ځنې اوازې حقيقت
ته نږدې کېدونکې دي.

اوس نو دهر يوه زړه ته ولوېده چې دا يوه اوني له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې داټوله سيمه نه لاندې باندې کوله.

سترګې او غوږونه ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

دسوالونو او اندېښنو پدغه کشمکش کې وسله وال مجاهدين په يوه
لحظه کې دجومات مخې ته راغونډ شول تا به ويل له هره يوه سرتېرو مخابره
ده او چا دتيارسئ او بربيد قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سرونه ونيسي،
بې له دې چې دحزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له يوې مخې او له يوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه يې وتړل، دتوپکو مجورې يې ډکې
کړې، توپکونه يې سنبه وکتل، څپلې يې کش کړې- ملاوې يې ټينګې
کړې پټکي يې سم کړل او پايڅې يې بډې وهلې. دحرکت لورې معلوم
و د دغې ډکربنکاره ګې او دقربانۍ او ازمويښت مهال رادبره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت ټېرېدکوي، جذبات ورته لورې ښيي،
احساس يې قدمونه ښکلوي، ولولې ورته لاره جاروکوي- حالات يې دانتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وينې ورته دتوپونو پېشکشونه کوي.

نه داخبره وه چې ته څوک يې او هغه څوک- دا دکوم تنظيم دی او
هغه دکوم...

هرڅه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نيغه وه دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او دشهادت هيله حتمي. سرې فکرکاوه چې
يوه روحاني تړون، يوې قلبي رابطې، يوې آفاقي قوماندې، يوه
آسماني غږ او يوه الهامي احساس هغوی ټول دغه يوه ځای، يوې
خبرې، يوې پرېکړې، يوه دريځ او يوه سنګر ته بولنه ورکړې.

دجبهې لومړنيو کرښو ته دمجاهدينو کتارونه وخوځېدل-
دورې پورته شوې- دتکبير چيغو دره په سر واخيسته- دحق دشمې
پتنګانو سرونه په لاس کې دقربانۍ ډګرته په مينه او جوش يوله بل مخکښه
وړاندې کېدل ته به وايې دڅپه وار روان دي دخوښۍ ډزې کوي
او دساتيرې نخښې ولي.

نن دغه لار داسې درنده، پخوا او قوي قدمونو لنډوله چې منزل
يې داېشار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې دحق شمه يې دخپلو
وينو په تېلو بله ساتله.

نن په سينو کې دزړونو درزا داسې ناکراره وه لکه چې دسرو
ګوليو مخې ته په ډېر هوس له سينې دباندې راوځي.

دجذباتو او احساساتو يو توپان راالوتلی و يو سيلاب و چې په -
غرېدو راروان و يوه سمندر دې خوا ته اخيستی وه دانسانانو يو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غرغرې وهلې،
څپې په غور ځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او دآزادۍ
يوه طغياني ونږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.
سړي فکرکاوه چې ټوله دره لړزېږي او هرګړۍ، هره شېبه، هر

ناو او هربوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي.

کولۍ و چلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د کولیو بزلۍ او د بمونو باران په اورېدو شو. د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان په دغه کړدجنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي دوړې شوې، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یوبل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمبارۍ کولۍ آتشي نیپام او کیمیاوي بمونو داسې [محشر جوړ] کړی و لکه چې ځمکه یې ستوله په بل ځ اړولې وي هرسړي فکر کاوه چې همدا دی ژوندی نوربه نو د ځمکې پرمخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پرهره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هرخوړ کې پنډ ووَنن له ډېرو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډېره به چې سرې ولیدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درندې وسلې هم کوزې کړی شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یوې افرقې او غونډ اړولې وي.

بنایي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه مني - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو دریو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبینې کړې وه او د افغانانو غور او او ر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو - فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او د برې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته ونبودل ډېرې مخکې وېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوروي نظامي میخانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - دوار سابلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته ځان رسوي.

کولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او مزایل په غرمېد وشول، سیمه داور لمبه شوه د کولیو ږلۍ او د بمونو باران په اورېد وشو. د آسمان پر مخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوایي مرغان پدغه کرد جنه فضا کې د خپل سفر لار لټوي او دوړې شوي، لوګي شول نه دیوبل غږ اورېدل کېده او نه یو بل سره لیدلی او پېژندلی شوای.

جیټ بمباری کولې آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې لکه چې ځمکه یې سوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پر مخ هیڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه اوړول او کوماندویي پوځیان یې کوزول تر ما ز دیګره پر هره غونډۍ، هرناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیر رامات ؤ. او په هره غونډۍ او هر خوړکې پنډ ووټن له د برو او کمرونو پوځیان زیات معلومېدل - هره ډبره به چې سړي ولیدلی شوای نو و به ښورېده او پوځي به ترې جوړ شو له الوتکو ټانکونه او نورې درنډې وسلې هم کوزې کړې شوې، ټانکونه، توپونه، میزایل او... تا به ویل له هرناو او غونډۍ سره یو یې فرقې او غونډ اړولي وي.

ښاي پوځي متخصصین او عسکري ماهرین یې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضیوله مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وایي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دا نشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او...

خو دا ستر کولیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړي. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اپوته، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونوله یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پیشبینې کړې وه او د افغانانو غوراو او مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً دغه شمېرنو، فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بایدله سره پیل شوی او د برې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د برې شمېرنې او اټکلونه اپوته و نبودل د برې مخکې وپېښې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د برې نظریات او موضعګیرۍ یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات ندي چې د پوځي زېرمولو تشېدو سره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شوروي خانیکي او نظري درسونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په کوندو کوي - د وارسا بلاک لړزوي، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم درېي وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

... او هغوی خپل ارمانونو ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه. د لمر سترګې سمه نه ښکاریده. د باروتو
سوی بوی له هر لوري پورته کیده. له هرې خوا د اوربیاران او د ګولیو بزلی
اوریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې خو وینې بهیدلی. سرونه ستي کېدل.
سینې غلبیل کیدلې. هډونه په هوا الوتل. غوښې بادیدلی او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوندون هستي لاندې کوله.

نن وینې وې. اورونه وو. لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هره خبره
او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د غزا و، د شهادت و، د برید و، د یرغل و، د
بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پرتې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک د زیښ هلته
به بیا اور بل و. د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به و. هلته به بیا نه بوټي
پاتې و نه کس او نه ډبره. هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو لوګی
به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې یوازې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په بزلی او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخ او مرګ د هر سنګر انجام به اور ستي کیدل او د وږو
لړ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د
بریښو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو سرې هم همدا ور چلیدې او هدایې
تر بغرانده لمبې پې ښندلی.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و، او هله چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هلته او په هغه ځای کې د خدای دلارې سرښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په مینې مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا. له شهادت پرته
او له دغزې او مقابلې پرته بل بخوا بله لار، بله اسم، بل لوري او ګودر نه لیده.
نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی. د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف، د وینو توبیونو پر خوا او د سرښندنې په لاره یې په ځه،
درانده او د ټوپس قدمونه اوچتول. داوه لکه چې هغوی یو تجارت په
لار اچولی وي. داسې تجارت چې ځانونه یې پکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج) د رضا ګټل و. سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
اوبه اوبه کړ او بوځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت اداکولی شي هغه غلام کیدلی نشي.
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

...او هغوی خپل ارمان ته ورسیدل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه - د لمر سترګه سمه نه ښکاریده - د باروتو سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هرې خوا د اوربیاران او د ګولیو ږلی اوریده، په سترګو کې اوښکې وچې وې، خوږینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل - سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الوتل - غوښې بادیدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله.

نن وینې وې - اورونه وو - لوګي وو او د باروتو سوځنده بوی. نن هره خبره او هر تصور د قربانۍ وو، د جنګ وو، د غزا وو، د شهادت وو، د برید وو، د یرغل وو، د بم وو، د ټانک او توپ وو، د زخم وو او د تپ او پرهر.

له کومې پڼې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزې شوې هلته به بیا اور بل وو - د بمونو باران او د ګولیو دندوکار به وو - هلته به بیا نه بوټي پاتې وو، نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال وو چې تر دغو بمبارۍ او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یو دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلی او دندوکار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوزخوار مرګ - د هر سنګر انجام په اور ستي کیدل او د ډېر لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلیدو سره د هغوی د بریدونو د دهشت خپرونکو پروپاګندو ونو زړونه هم همدا ور چلیدې او هداسې ژغراندې لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم وو او هلته چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه وو.

هلته او په همغه ځای کې د خدای (ج) دلاورو سربښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینه مست او د شهادت لېوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته او له ډغرې او مقابلې پرته بله لار، بله اسره، بل لوری او کوم درنه لیده. نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري د شهادت په طرف، د وینو تویولو په خوا او د سربښندنې په لاره یې پاخه، درانده او داړمن قدمونه اوچتول - دا ورلکه چې هغوی یو تجارت په لاره اچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکې ټاکهندوی بلل او هغه د خپلې وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج) د رضا ګټل وو - سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه دلته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت اوبه اوبه کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم ولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي.

وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې خوا یې په خپلو وینو کې ولمبېدل. د هغه سنگر یادونه چې پټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سرونه کېښودل او هغه سنگر چې د جنگیالیو د وینو روږدې په هغه ځگره کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلی ماتې تاریخ یې اغځور کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت غلېبې سرې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته بې ځوابه یم چې څه ور پېدغه سنگر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو. چا قوماندانه ورکړې وه. کله څه ور او چېرته یې دا پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس را ټول کړي او انتخاب کړي وي. یو یو یې له هرې حزبه او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او صلاحیت لیده چې دا به د لته یو مثالي یادگار پرېږدي د قربانۍ یادگار او د سرلوړۍ د خاطرو یادگار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي. اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنگ سهار لیا نځه مهال ونښت. الوتکو د وسپنو او اور باران پېلاوه او ټانکونو، د کولیو بزلې، خو دحق په مینه مستو ځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړې وې. غرمه شوه تکنده غرمه. ځمکه د اور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سړولوکي. کمرونه رغرېدل. غرونه نړېدل د دبرو پرخچې یې وېدلې خو خدای د لاړې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه نه خوځېدل. د دوی کوټه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماښه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرې ګولۍ به یې په تندي کې سره شوه.

ژبې پر تالو پورې کلکې نښتي وې خو د دوی د توپکونو بارونه چلېدل. د مرګ ویروونکي هیولا ورته ښاغ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی سترګو هغه نه لیدله. د دوی نظرونو تر لیرې بل څه لیدل. بل څه یې تصور کول او د همغه لپوال وو.

تر دې وخته نه. لس کسه شهیدان شوي وو. ماسپښین وُ چې دری نور ملګري یې هم شهیدان شول. دراکټ او د هشکې مرمۍ خلاصې شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ور نشي. په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې. میل یې خلاص کړا او په بوټو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل وس ختم کړ خو د دغه سنگر د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی. د کومک مخابرې چالانې وې. د سره پوځ هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ور رسوله. نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې ور شرح کړه ما ښام نږدې کېدونکی وُ او که یوځل تیاره خپره شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنگر په ولکه کې وُ. زرزر یې د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وایوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: «... اوس قضا مازیګر دی زموږ د د هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې یې ښخې کړې. تر او سه زموږ دیارلس تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»

دا کاغذونه یې له ... سره دیوه نړېدلي کمر په

د هغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګر باندې چې تولو سانتونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګړه کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرهېدلي ماتې تاریخ یې اغږو
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
ټولمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب یم چې څه ور پدغه سنګر
کې د دغو لیرو سیمو او بیلابیلو حزبونو څخه هغه زړونو راغونډ شوي وو ـ چا
راغونډ کړي وو ـ چا قومانده ورکړې وه ـ کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوڅه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي ـ یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او یا کلي ړې
لکه چې په دوی کې یې داسې ستري مقابلې او مثالي قرباني قوت او
صلاحیت لیده چې دا به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېنه.

سړی حیران شي ـ اوس هم پېدې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار له څه مهال ونښت ـ الوتکو د وسپنو او اورباران
پیلاوه او ټانکونو، د کولیو ږلی، خو حق په مینه مستوجوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې ـ غرمه شوه تکنده غرمه ـ ځمکه داور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او سولوکې. کرونه رغرېدل ـ غرونه نرېدل د
دېرو سرخېچې یا وېدلې خو خدای دلاري دغه قهرمان سربښند ونکي له ځایه
نه خوځېدل ـ د دوی کونه له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پرماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن کومه سرګولۍ به یې په تندي
کې سره شوه.

ژرې په تالو پورې کلکې نښتې وې خو د دوی د توپکو نو بارونه چلېدل ـ
د مرګ ویرووونکې هیولا ورته خاخ خپلې دارې را بیستلې وې خو د دوی ـ
سترګو هغه نه لیده ـ د دوی تنظرونو یوه پرلیرې بل څه لیدل ـ بل څه یې
تصور کول او د هغه لپوال وو.

تر دې وخته نه ـ لس کسه شهیدان شوي وو ـ ماسپښین وُچې درې
نور ملګري یې هم شهیدان شول ـ دراکټ او دهشکې مرمۍ خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي ـ په ډېر اطمینان یې بایې بېرته کړې ـ میل یې
خلاص کړاو په بوتونو او شکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، توپونو او ټانکونو خپل ورخ ختم کړ خود دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی ـ د کومک غابرې چالانې وې ـ د سره سوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله ـ نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې وترشرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل بیا ځپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و ـ زر زر بیا
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم راو یوست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په دې سر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې ـ تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... پنځه ... خپل لوري هلته تر دې کېدونکي یو... "
دا کاغذونه یې ... سره دیوه نړېدلي کمر په

چوله کې کېښودل. تا به ویل چې هیڅ هم ندي پېښ شوي، هیڅ خبره نشته او د چا نوک هم ندی ویني شوی. دومره داده، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هیڅ کوم خطر او هیڅ دول اندېښنه ورسره نه وي.

د مازیگر وروستۍ شیبې وې. دوه نوي الوتکې راوړسېدې. په نوي بمه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې دري ځلو دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او دغسې ورو ورو د سنګر د زړې کړار بدل.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له دېرو او سپینو تورتم دېرې معلومېدې. له کانو د تشو مردکو نالی دېرې پرتې وې. د هر شهید څنګ ته د تشو مردکو انبار و نه پرانه وو. تراوسه هم اوسپې او تشو نالیو هلته پر د برو او کانو خپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس دغه ویارمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویارمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس ژوبنند ساتي او د قبرونو دېوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ېرې د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر ځم دي
چاویلي دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library